

Ἐλεύθερη πληροφόρηση

ΔΕΛΤΙΟ
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ
ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ

ΕΚΔΟΤΗΣ Ὁ Μητροπολίτης Ἀττικῆς καί Μεγαρίδος ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ
.....
Ἀριθ. φύλλου 1 15 Νοεμβρίου 1998

ΤΟ ΟΡΟΣΗΜΟ ΤΟΥ ΕΥΤΕΛΙΣΜΟΥ

Ἡ παταγώδης ἀποτυχία.

Ἡ Σύνοδος τῆς Ἱεραρχίας, πού πραγματοποιήθηκε τό πρῶτο δεκαπενθήμερο τοῦ Ὀκτωβρίου, διέγραψε μιά τροχιά, πού ἀποτελεῖ παταγώδη ἀποτυχία. Τό θεολογικό ἐπίπεδο χαμηλό. Ἡ εὐαισθησία τῆς ὑπεύθυνης δεοντολογίας ἀνύπαρκτη. Ἡ προχειρότητα σέ μοτίβο κυρίαρχο. Οἱ ἐμπάθειες σέ πλήρη δρᾶσι. Τά κουκουλώματα τῶν ἀθλιότητων ἀπαντωτά καί προκλητικά.

Τό ἀτύχημα εἶναι, πῶς ὁ νέος πρόεδρος τοῦ Σώματος Ἀρχιεπίσκοπος Χριστόδουλος τόλμησε νά χαρακτηρίσῃ τήν κατάληξι τῶν συνεδριάσεων, δηλαδή τήν ἀμνήστευσι τῶν οἰκονομικῶν σκανδάλων ὡς Πεντηκοστή. Ἀλλά, καθώς δέν πίστευε καί ἐκεῖνος, πῶς ἡ ἀπόκρυψι τῆς ἀληθείας καί ὁ ὑποκριτικός ἀσπασμός καί ἡ τεχνητή εἰρήνευσι ἦταν καρπός τῆς ἐπιφοιτήσεως τοῦ Παναγίου Πνεύματος, ἔκανε θερμῇ ἔκκλησι στά μέλη τῆς Συνόδου νά μή κάνουν καμμιά δήλωσι στούς δημοσιογράφους, πού περίμεναν ἔξω ἀπό τό κτίριο.

Πῶς, ὅμως, συμβιβάζεται ἡ ἐμπειρία τῆς Πεντηκοστῆς μέ τό φόβο τῆς διαρροῆς τῶν πληροφοριῶν; Ἄν μέσα στήν αἵθουσα οἱ ἅγιοι πατέρες ἔζησαν τήν Πεντηκοστή, γιατί νά μή διασαλπίσουν τήν ἐμπειρία τους στούς δημοσιογράφους καί διά τῶν δημοσιογράφων σ' ὁλόκληρη τήν ἐκκλησιαστική κοι-

νότητα; "Αν, πάλι, αὐτά, πού μεθόδευσαν καί αὐτά, πού ἀποφάσισαν δέν ἄντεχαν στή δημοσιότητα, πού βρῆκαν τό κουράγιο νά τά χαρακτηρίζουν ὡς ἐνέργειες τοῦ Παναγίου Πνεύματος;

Δέν μᾶς φτάνουν τά σκάνδαλα, ἔχουμε καί τό δεύτερο παράγωγο, τή βλάβη καύχησι.

Διαπλεκόμενη τρομοκρατία.

Τό φαινόμενο, πού κατέπληξε καί προβλημάτισε τήν παρεμβολή τῆς ἐλληνικῆς Ἐκκλησίας: ἡ ἀκαριαία ἀλλαγή τοῦ Συνοδικοῦ κλίματος. Τό σκανδαλωδέστατο, αὐτόματο καί ὑποκριτικό κουκούλωμα τῶν ἀθλιότητων, πού, ἴσαμε τή μέρα τῆς ἐνάρξεως τῶν ἐργασιῶν τῆς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας, ἐξέπεμπαν δυνατές ὁσμές σήψεως καί σηματοδοτοῦσαν τή σκληρή ἀντιπαλότητα τῶν πρωτοκλασσάτων μελῶν τοῦ Συνοδικοῦ Σώματος καί τῶν ἀφελῶν δορυφόρων τους.

Ἀπό τό ἀσυγκράτητο μίσος, στήν πλησμονή τῆς ἀγάπης. Ἀπό τίς ἀπανωτές ἐγκλήσεις, στούς ἐναγκαλισμούς τῆς ἀδελφωσύνης. Ἀπό τίς πολυχρόνιες ἔρευνες στά συλημένα ταμεῖα, στίς διακηρύξεις τῆς ἀθωότητας καί τῆς πλήρους συγγνώμης. Ἀπό τή μιά μέρα στήν ἄλλη. Ἀπό τή συνωφρωμένη καί ἀναφοκοκκινιασμένη συνεδρίασι, στή διάδοχη, τή φωτεινή καί γαλήνια.

Πολλοί πλανήθηκαν καί πίστεψαν, ὅτι ἡ ἀλλαγή ἦταν καρπός πνευματικῆς ἀνατάσεως. Ἀποφατικῆς προόδου ἀπό τίς ἀνθρώπινες μικρότητες στήν ἐπισκοπική εὐγένεια. Ἐκεῖνοι, ὅμως, πού περπατοῦν κοντά στό γήπεδο τῶν γεγονότων καί ἀφουγκράζονται ἀπό πρώτη πηγή τίς παρασκηνιακές διαβουλεύσεις, ξέρουν πῶς ἡ ἀλλαγή ὑπῆρξε καρπός τῆς συναλλαγῆς. Πῶς οἱ χειραφίες καί οἱ ἀσπασμοί κάλυψαν, συμβατικά καί δημοσιογραφικά, τή σκληρή διαπραγματεύσι, στήν ὁποία κυρίαρχος μοχλός πιέσεως καί ἐπιβολῆς ὑπῆρξε ἡ τρομοκρατία.

Οἱ μῆνες, πού προηγήθηκαν ἀπό τή Σύνοδο τῆς Ἱεραρχίας ἦταν σκέτη ἀγωνία. Γιά τά μέλη τοῦ Σώματος. Γιά τούς δημοσιογράφους. Καί, περισσότερο, γιά τό λαό τοῦ Θεοῦ. Τά Μέσα τῆς Μαζικῆς Ἐνημερώσεως διεκτραγωδοῦσαν τή σῆψι. Μιλοῦσαν γιά πληγές ἀνοιχτές καί βαθεῖες. Καί γιά φατρίες, πού ἀκόνιζαν τά μαχαίρια τους, ἔτοιμες νά δώσουν τήν ἀποφασιστική μάχη. Ἰδιαιτέρα, οἱ δημοσιογράφοι, πού ἀπολάμβαναν τήν τιμητική διάκρισι τοῦ ἀρχιεπισκοπικοῦ δαιτυμόνα, σημάδευαν στό στόχο μέ πύρινα βέλη. Καί, καθημερινά, χτυποῦσαν καμπάνα κινδύνου. Τά οἰκονομικά καί τά ἠθικά σκάνδαλα κυλοῦσαν στά κανάλια τῶν τηλεοράσεων καί ἔβαφαν μέ μελανὰ χρώματα τίς σελίδες τῶν ἐφημερίδων.

Πρῶτο καί βασικό θέμα οἱ ἀτασθαλίες κατὰ τή διαχείρισι τοῦ ἱεροῦ χρήματος. Τῶν εὐλαβικῶν προσφορῶν τῶν φτωχῶν ἀνθρώπων, πού κόβουν

τή μπουκιά τοῦ φωμιοῦ, γιά νά ἐνισχύσουν τή δραστηριότητα τῆς Ἐκκλησίας. Ἀπανωτές οἱ ἐπίσημες ἐπιτροπές τοῦ ἐλέγχου. Διωρισμένες ἀπό τή Διαρκή Ἱερά Σύνοδο καί ἀπό τή Σύνοδο τῆς Ἱεραρχίας, μέ τήν ἐντολή νά ἐρευνήσουν σέ πλάτος καί βάθος. Καί ἑκατοντάδες οἱ σελίδες, πού ἀποτύπωσαν τή διολίσθησι τῶν οἰκονομικῶν πόρων στίς βρώμικες τσέπες. Καί σά νά μή ἔφτανε τό μεγάλο πανώ, πού δημοσιοποιοῦσε τήν ἐκφυλιστική ἐκτροπή, ἄλλα πανώ, μέ σκάνδαλα διαχειρίσεως στίς Μητροπολιτικές περιφέρειες, καθιστοῦσαν ἀκόμα πνικτικώτερη τή ζόφωσι. Κλέφτες γύρω ἀπό τό παγκάρι τῆς ἁγίας Παρασκευῆς τῶν Τεμπῶν. Ἱστορίες φρίκης στό Μοναστήρι τοῦ ἁγίου Ἐφραίμ τῆς Νέας Μάκρης. Πληροφορίες γιά τέσσερες Μητροπολίτες-δυό στήν Πελοπόννησο καί δυό στό λεκανοπέδιο τῆς Ἀττικῆς-πού ἔχουν θυλακῶσει μαμωνᾶ, σέ στάθμη ψηλότερη τοῦ δισεκατομμυρίου. Διαμαρτυρίες γιά ταρίφες στίς Ἱεροπραξίες, πού στοιχειοθετοῦν τό ἔγκλημα τῆς Σιμωνίας.

Καί τά σκάνδαλα τοῦ ἥθους βαρειά καί δυσώνυμα. Ράσα λερωμένα. Ὑποψηφιότητες γιά θέσεις κλειδιά καί γιά ἀξιώματα μεγάλα, μέ τό συνοδευτικό τῆς ντροπῆς ἤ, ἀκριβέστερα, τῆς ἀδιαντροπιᾶς. Παρακοιμώμενοι σέ διάφορα κλιμάκια ἐξουσίας, πού προβληματίζουν πιστούς καί ἄπιστους.

Ὁ λαός πνιγόταν. Καί περίμενε τήν κάθαρσι. Τήν ἡγετική πρωτοβουλία, πού θά ἀνύψωνε τό γόητρο τῆς ἐκκλησιαστικῆς διοικήσεως. Τίς Συνοδικές διαβουλεύσεις καί τίς τολμηρές ἀποφάσεις, πού θά καθάριζαν τήν αὐλή τοῦ Κυρίου ἀπό τά μιάσματα.

Ὅμως, πρὶν ἀκόμα τελειώσουν οἱ συνεδριάσεις τῆς Ἱεραρχίας, πρὶν μποῦν οἱ σφραγίδες στίς συζητήσεις καί στά Πρακτικά, ὁ βαρὺς χειμῶνας καί οἱ θύελλες καί οἱ κεραυνοὶ μεταποιήθηκαν αὐτόματα σέ ἡλιόλουστη ἄνοιξι. Οἱ ἀντιπολιτευτικές ὁμάδες τῶν Ἱεραρχῶν βρέθηκαν σέ συμφωνία καί σέ συμπορεία. Τά σκάνδαλα χάθηκαν σέ μυστικά σκάμματα. Οἱ ὑποψίες τοῦ ἐνός πρὸς τόν ἄλλο ξεπλύθηκαν. Καί τό «φιλάδελφο» ἄπλωσε τίς φτεροῦγες του, γιά νά καλύψῃ ὅλους. Δίκαιους καί ἄδικους. Ἐντιμούς καί ἄτιμούς. Ἐκτός, βέβαια, ἀπό τοὺς δυό Μητροπολίτες, πού γιά εἰκοσιπέντε χρόνια σηκώνουν τό σταυρό τοῦ διωγμοῦ καί τῆς ἄδικης καταδίκης.

Ὅσοι βρίσκονται λίγο μακριά ἀπό τό Συνοδικό Μέγαρο, θεώρησαν θαῦμα τήν ἀλλαγὴ. Ὅσοι, ὅμως, ἔχουν τό δυσμενὲς προνόμιο νά παρακολουθοῦν ἀπὸ κοντά, ψηλαφοῦν τήν ἀμφίπλευρη λειτουργία τοῦ τρόμου. Τὴ διαπλοκὴ τῶν συμφερόντων καί τῶν ἀπειλῶν. Τὴ συναλλαγὴ, πού στηρίχτηκε στήν ἐκατέρωθεν ἐπίδειξι ἀκονισμένων φασγάνων.

Ἀπὸ τὴν πλευρὰ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Χριστοδούλου ὑπῆρξε σαφής, σαφέστατη ἢ προειδοποίησι. Ἀπείλησε, πὼς θά σπρώξῃ τίς ὑποθέσεις στήν πλήρη διερεύνησι καί στήν ἀκριβοδίκαιη ἀπόδοσι τῶν εὐθυνῶν. Γιά ὅλους καί γιά

ὅλα. Καί τό μήνυμα ἔφτασε στούς ἀποδέκτες. Καί τό σύνδρομο τοῦ τρόμου τούς ἔφερε, ταπεινούς προσκυνητές στά κράσπεδα τῶν ἀρχιεπισκοπικῶν ἐπιλογῶν.

Ἀλλά καί ἀπό τήν ἄλλη πτέρυγα οἱ βολές δέν ἦταν εὐκαταφρόνητες. Στό διάστημα, πού προηγήθηκε ἀπό τή Συνέλευσι τῆς Ἱεραρχίας, σέ δύο μεγάλες Μητροπόλεις τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος κυκλοφόρησαν ντοκουμέντα, ἰδιαίτερα ἐπιβαρυντικά γιά στενοῦς συνεργάτες τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Χριστοδούλου. Στοιχεῖα, πού ἄν περνοῦσαν στίς ὀθόνες τῶν τηλεοράσεων, θά ἔκαιγαν ὁλόκληρη τή σημερινή ἐκκλησιαστική νομενκλατουῖρα. Καί ἡ διασπορά αὐτή ἀποτελοῦσε μήνυμα, πῶς ἄν ὁ προκαθήμενος δέ βάλῃ νερό στό κρασί του, οἱ ὁμοβροντίες θά γκρεμίσουν τόν πύργο τῶν ὀνείρων του. Τίς προειδοποιήσεις αὐτές δέν ἦταν δυνατό νά τίς ἀγνοήσῃ ὁ Ἀρχιεπίσκοπος. Τίς πρόσεξε. Καί λύγισε. Λησμόνησε τίς νωπές διακηρύξεις του. Ἐσπρωξε τό θέμα τῆς καθάρσεως στό σκοτεινό μέλλον. Ἀπλῶσε τούς βραχίονές του καί ἐναγκαλίστηκε ἐκείνους, πού τούς φοβήθηκε. Ἀνοιξε μαζί τους διάλογο καί συνεργασία. Καί, μέ κοινή κίνησι, ἐνταφίασαν καί σφράγισαν μέ σφραγίδες ἐπτά τόν τόμο τῶν φοβερῶν ἀνομημάτων. Σά νά μή τά ξέρουν. Σά νά μή τά ἔχουν διαβάσει στίς ἐφημερίδες. Σά νά μή ἔχουν μπροστά τους τά κραυγαλέα ντοκουμέντα. Σά νά μή ἀποτελοῦν ὅλα αὐτά τεκμήρια διαφθορᾶς. Σά νά μή ἀναδίδουν τήν ὁσμὴ τῆς σαπίλας.

Οἱ Ἱεράρχες παρουσιάστηκαν τόσο ἐνωμένοι, ὅσο ποτέ. Τόσο ἀγαπημένοι, ὥστε νά μήν ὑπάρχουν περιθώρια γιά βαθύτερη καλλιέργεια τῆς ἀγάπης. Τόσο ἄγιοι, πού νά μή δικαιоῦνται κανεῖς νά ἐκστομίσῃ ἐγκλησι. Ἀλλά ἡ ἀγάπη ὑπῆρξε διαπλοκή τῆς τρομοκρατίας. Ἡ ἐνότητα ἦρθε σάν καρπός τῶν ἀμοιβαίων συμβιβασμῶν καί τῆς συνθηκολογήσεως μέ τήν ἀνομία.

Ὁ προηγούμενος Ἀρχιεπίσκοπος Σεραφεῖμ, γέννημα καί θρέμμα τῆς ὁλοκληρωτικῆς νοοτροπίας, ἀσκοῦσε τρομοκρατία μονόδρομη. Ἐδινε ἐντολές. Καί ἀνάγκαζε τήν Ἱεραρχία νά λειτουργήσῃ ὡς λόχος. Ὁ σημερινός προκαθήμενος ὠραματίστηκε τή συνέχισι τῆς κατεστημένης παραδόσεως. Ἀλλά συνάντησε ἀντίστασι. Καί συγκατατέθηκε στήν ἀμφίδρομη τρομοκρατία. Κουνάει αὐτός τά χαρτιά του. Ἀλλά τοῦ τά κουνοῦν καί οἱ ἄλλοι. Καί καταλήγουν στὸν ἀμοιβαῖο καί ἔνοχο συμβιβασμό. Στήν ἀνταλλαγή ὑποκριτικῶν ἀσπασμῶν. Καί στήν ταφή τῶν προβλημάτων. Ὅλοι μαζί προβάλλουν πρὸς τά ἔξω τό πρόσωπο τῆς ὁμοφωνίας. Καί ἐπιμερίζονται τήν εὐθύνη τῆς ἐκκλησιαστικῆς κακοδιαμονίας.

Ὁ λαός δέν πρέπει νά περιμένῃ τήν κάθαρσι. Ἀπὸ δῶ καί πέρα θά ὑποχρεώνεται νά παρακολουθῇ τή μιὰ πτέρυγα νά ἐξασφαλίζῃ τίς ἐπιδοκιμασίες καί τά χειροκροτήματα καί τήν ἄλλη νά ἀπολαμβάνῃ τήν ἀσυδοσία.

M. A. & M. N.

Ἡ εἰσήγησις
τοῦ Μητροπολίτου Δρυϊνουπόλεως, Πω-
γωνιανῆς καὶ Κονίτιδος κ. Ἀνδρέα.

Τό “ἐπιτίμιον τῆς ἀκοινωνησίας”, εἴτε τό θέλομεν εἴτε ὄχι, εἶναι μέρος, καί δὴ σημαντικόν, τοῦ λεγομένου “ἐκκλησιαστικοῦ προβλήματος”, τό ὅποιον, ἐπὶ ἓν τέταρτον σχεδόν αἰῶνος, ταλαιπωρεῖ ὁλόκληρον τὴν Ἑλλαδικὴν Ἐκκλησίαν. Ὑπῆρξαν στιγμαί, κατὰ τὰς ὁποίας ὑπὸ τινων ἐνομίσθη βασιμίως, ὅτι τό ἐν λόγω πρόβλημα εἶχε “λυθῇ”. Ἡ, ἀκόμη, ὅτι δέν ὑπῆρχε καὶν τέτοιο πρόβλημα. Πάντως, ἀπὸ τό περιβόητον ἐκεῖνο: “βαρᾶτε τους, εἶναι κατηχητόπουλα” τοῦ ἀπαισίας μνήμης Ἰουλίου τοῦ 1974, μέχρι τὸν φοβερόν λόγον: “θά τοὺς συντρίψω ἐγώ”, πού ἐξῆλθεν ἀπὸ τό ἔρκος τῶν ὁδόντων” τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Σεραφεῖμ, ἀρχὰς τῆς παρούσης δεκαετίας, μετὰ τὴν γνωστὴν ἀπόφα-

σιν τοῦ Σ.τ.Ε., τό “ἐκκλησιαστικόν ζήτημα” οὕτως ἢ ἄλλως· ὑπῆρχεν, ἐκινεῖτο δέ μεταξύ πολεμοχαρῶν ἱαχῶν τῶν ἰσχυρῶς κρατούντων καί προπηλακισμῶν κατὰ τῶν διωκομένων Ἱεραρχῶν... Περί αὐτοῦ, ἅς ἀφήσωμεν τόν πράγματι σοφόν καί συνετόν Ἱεράρχην ἀοίδιμον Μητροπολίτην Σερβίων καί Κοζάνης κυρόν Διονύσιον νά ὁμιλήσῃ: “Πρόκειται λοιπόν πράγματι περί καταντήματος καί περί ἀνυποληψίας, εἰς τήν ὁποίαν περιεπέσαμεν, ἐννοῶ ἡ ἡγεσία τῆς Ἐκκλησίας, ἐνώπιον τοῦ λαοῦ μας καί τῶν οὔτινες τόν ἐκπροσωποῦν εἰς τήν ὀργάνωσιν τοῦ Κράτους(..). Ἐχάθησαν καί λογισμός ἱερατικός καί γλῶσσα καί πράξις ἱερατική. Καί τοῦτο εἶναι τό ἐν τῷ Εὐαγγελίῳ ὑπό τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ λεγόμενον, ὅτι “ἐμωράνθη τό ἄλας”. Ταῦτα ἔγραφεν ὁ μακαριστός Ἱεράρχης πρὸς τόν Ἀρχιεπίσκοπον Σερραφείμ, τό πρῶτον ἑξάμηνον τοῦ 1975, εἰς δύο βαρυσημάντους ἐπιστολάς του, αἱ ὁποῖαι προσφάτως μόλις εἶδον τό φῶς τῆς δημοσιότητος (Βλ. Ἐπισκόπου Διονυσίου Δ. Ψαριανοῦ, Μητροπολίτου Σερβίων καί Κοζάνης: “Ἐπιστολές, ἥτοι προσπάθεια πρὸς ἐπίλυσιν τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ”. Εἰς μνημόσυνον (Ἐπιμέλεια ἐκδόσεως Δέσπως Θ. Λιάλιου). Θεσσαλονίκη 1998, σελ. 12). Τό γεγονός, ὅμως, ὅτι ὁ ἀοίδιμος Διονύσιος δέν ἀνῆρρεσεν ἢ δέν μετέβαλε τό περιεχόμενόν των, φανερῶναι τόν πόνον του διὰ τὰ ὅσα ἀνεπίτρεπτα ἐνήργει μερίς τῆς Ἱεραρχίας, ὅπως τόσον ἐπιγραμματικῶς τό διετύπωνε: “Λυποῦμαι διὰ τήν ἀπερισκεψίαν καί σπουδὴν ἡμῶν, οἱ ὅποιοι ἐδημιούργησαν τοιοῦτον θέμα εἰς τήν Ἐκκλησίαν, ἐκθέσαντες τό κῦρος τῆς Ἱερᾶς Συνόδου” (ἔ. ἀ. σελ. 18-19).

-B-

Ἀλλά τό θέμα τῆς παρούσης Εἰσηγήσεως εἶναι συγκεκριμένον: “Ἄρσις τῶν ἐπιτιμίων τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν κ. Νικοδήμου καί κ. Κωνσταντίνου”. Ἐπ’ αὐτοῦ, λοιπόν, ἡ συνέχεια τοῦ λόγου, μέ ἀπόλυτον σεβασμόν-ὡς προελέχθη-καί πρὸς τήν σεπτὴν Ἱεραρχίαν, ἀλλά καί πρὸς τήν ἀλήθεια, ἡ ὁποία, κατὰ τήν Ἀγίαν Γραφήν εἶναι “μεγάλῃ” “καί ὑπερῖσχυει” (Ἑσδρα δ’ 4), κατὰ δέ τήν διαβεβαίωσιν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐλευθερώνει ἀπὸ προκαταλήψεις καί πάθη(Ἰωάν. η’ 32), ἀφοῦ “ἡ χάρις καί ἡ ἀλήθεια διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐγένετο” (Ἰωάν. α’ 17).

Μέ ἡμερομηνίαν 10 Αὐγούστου 1993, ἐξαπελύθη ἡ ὑπ’ ἀριθ. 2560 Ἐγκύκλιος τῆς Δ. Ἱ. Συνόδου “πρὸς τοὺς Σεβ/τους Μητροπολίτας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος”, εἰς τήν ὁποίαν, μεταξύ τῶν ἄλλων, ἐσημειώοντο τὰ ἑξῆς: “Ἡ Δ. Ἱ. Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, κατὰ τήν Συνεδρίαν Αὐτῆς τῆς 10ης ὁδεύοντος μηνὸς Αὐγούστου ἐ. ἔ., διαπιστώσασα διὰ μίαν εἰσέτι φοράν ὅτι οἱ Σεβ. Μητροπολίται κ.κ. Νικοδήμος (Γκατζιρούλης), Θεολόγος (Πασχαλίδης) καί Κωνσταντῖνος

(Σακελλαρόπουλος) ὑπέπεσαν ἀμετανοήτως εἰς σωρείαν ἀντικανονικῶν παραπτωμάτων, δημιουργούντων ἐν τοῖς πράγμασι σχίσμα ἐντός τῶν κόλπων τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἐπιβάλλει εἰς αὐτοὺς τὸ ἐπιτίμιον τῆς ἀποκοπῆς ἐκ τῆς ἐκκλησιαστικῆς κοινωνίας, ἥτοι τὸ ἐπιτίμιον τῆς ἀκοινωνησίας(...). Πρὸς δέ τούτοις ἡ Δ.Ι.Σ. κρίνει τοὺς ὡς ἄνω Ἀρχιερεῖς καθαιρετέους καὶ ἀπογυμνωτέους πάσης ἱερατικῆς τιμῆς καὶ ἀξίας διὰ τὰ κατὰ συρροὴν ἀντικανονικά των παραπτώματα καὶ τὴν δογματικὴν καὶ ἐκκλησιολογικὴν των παρέκκλινιν ἐκ τῆς Ὁρθοδόξου πίστεως καὶ παραδόσεως(...). Ἡ Ἐγκύκλιος αὕτη ἐδημοσιεύθη εἰς τὸ φ. ὑπ' ἀριθ. 13/1-15 Σεπτεμβρίου 1993 τοῦ Δελτίου “ΕΚΚΛΗΣΙΑ” καὶ εἰς τὰς σελ. 474-475, τὴν ὑπογράφουν δέ: Ὁ Ἀθηνῶν Σεραφεῖμ, Πρόεδρος, καὶ οἱ Μητροπολῖται: Μεγάρων καὶ Σαλαμῖνος Βαρθολομαῖος, Δημητριάδος καὶ Ἀλμυροῦ Χριστόδουλος, Χαλκίδος Χρυσόστομος, Θεσσαλιώτιδος καὶ Φαναριοφερσάλων Κλεόπας, Παροναξίας Ἀμβρόσιος, Νέας Σμύρνης Ἀγαθάγγελος, Ἐδέσσης, Πέλλης καὶ Ἀλμωπίας Χρυσόστομος, Καστορίας Γρηγόριος, Κίτρους καὶ Κατερίνης Ἀγαθόνικος, Διδυμοτεῖχου καὶ Ὁρεστιάδος Νικηφόρος, Μυτιλήνης, Ἐρεσσοῦ καὶ Πλωμαρίου Ἰάκωβος, Λήμνου Ἱερόθεος, καθὼς καὶ ὁ Ἀρχιεραρχίαρχος Ἀρχιμ. Δαμασκηνὸς Καρπαθάκης. Ἡ ἐν λόγῳ Ἐγκύκλιος δημοσιεύεται, σχεδὸν αὐτολεξεῖ, εἰς τὸ αὐτὸ φύλλον τῆς «ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ» ὡς ἀνακοινωθέν τῆς Τρίτης 10 Αὐγούστου 1993 τῆς Ἱ. Συνόδου, εἰς τὴν στήλην “Ἐκκλησιαστικά Χρονικά», καὶ εἰς τὴν σελίδα 501.

Βεβαίως, ὁ ἀναγνώστης τῆς Συνδικτικῆς αὐτῆς Ἐγκυκλίου εἰς μάτην θὰ ἀναζητήσῃ κάποιον ἢ κάποιους Κανόνες, τοὺς ὁποίους κατηγοροῦντο ὅτι παρεβίασαν οἱ διωκόμενοι Μητροπολῖται. Γενικῶς, μόνον, καὶ ἀορίστως γίνεται λόγος διὰ “σωρείαν ἀντικανονικῶν παραπτωμάτων”. Ὅμως, εἰς τὸ ἀνακοινωθέν τῆς Τετάρτης 25ης Αὐγούστου 1993 (ἔ. ἀ.), γίνεται λόγος περὶ παραπομπῆς τοῦ ὅλου θέματος “ἐνώπιον τῆς Ἱεραρχίας, ἵνα αὕτη κατὰ τὰ ὑπὸ τῶν Ἱερῶν Κανόνων προβλεπόμενα ἐπιβάλλῃ εἰς αὐτοὺς τὰ ἀρμοδίως ἐπιτασσόμενα (Κανόνες ΛΣΤ’ Ἀγ. Ἀποστόλων, ΙΖ’ Ἀντιοχείας)”. Τέλος, ἡ μέ ἡμερομηνίαν 25 Ὀκτωβρίου 1994 ὑπ’ ἀριθ. 2582 Συνδικτικὴ Ἐγκύκλιος, ἀπευθυνομένη “πρὸς τοὺς Σεβ/τους Μητροπολίτας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος”, γνωστοποιεῖ ὅτι: “Ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, συνεδριάσασα ἐκτάκτως τῇ 19ῃ καὶ 20ῇ φθίνοντος μηνὸς Ὀκτωβρίου ἐ. ἔ. (1994), ἔκρινε παραμένειν ἐν ἰσχύϊ τὸ(...) ἐπιβληθέν ἐπιτίμιον τῆς ἀποκοπῆς ἐκ τῆς ἐκκλησιαστικῆς κοινωνίας, ἥτοι τὸ ἐπιτίμιον τῆς ἀκοινωνησίας, κατὰ τὰ ὑπὸ τῶν Ἱερῶν Κανόνων διακελευόμενα”. Διὰ τὴν Ἱστορίαν νά σημειωθῇ καὶ ἐδῶ, ὅτι τὴν ἀνωτέρω

Ἐγκύκλιον ὑπογράφουν: Ὁ Ἀθηνῶν Σεραφεῖμ Πρόεδρος, καί οἱ Μητροπολῖται: Σιδηροκάστρου Ἰωάννης, Λαγκαδᾶ Σπυρίδων, Πολυανῆς καί Κιλκισίου Ἀπόστολος, Καρπενησίου Νικόλαος, Κυθήρων Ἰάκωβος, Μονεμβασίας καί Σπάρτης Εὐστάθιος, Ἡλείας Γερμανός, Θηβῶν καί Λεβαδείας Ἱερώνυμος, Κερκύρας καί Παξῶν Τιμόθεος, καθώς καί ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀρχιμ. Δαμασκηνός Καρπαθάκης (Βλ. “ΕΚΚΛΗΣΙΑ” ἀρ. φ. 16/1.11.1994, σελ. 627).

-Γ-

Εἶχα, τότε, ἀνατρέξει εἰς τοὺς Κανόνας ΛΣΤ’ τῶν Ἀγ. Ἀποστόλων καί ΙΖ’ Ἀντιοχείας. Καί πρέπει νά ὁμολογήσω, ὅτι ἐδοκίμασα ζωηράν ἐκπληξιν, ὅταν διεπίστωσα-μετά ἀπό ἐπισταμένην μελέτην-ὅτι καί οἱ δύο αὐτοὶ Κανόνες οὐδέν, ἀπολύτως οὐδέν, λέγουν διὰ τήν περίπτωσιν τῶν διωκομένων Μητροπολιτῶν. Καί, φυσικά, ἡ ἐκπληξις παραμένει καί σήμερον, μετά πενταετίαν καί πλέον, καί ἀφορᾷ εἰς τήν προχειρότητα μέ τήν ὁποίαν ἐνήργησεν ἡ Σύνοδος. Διότι πρέπει καί τοῦτο νά σημειωθῇ: Εἰς τό κείμενον τοῦ Ἀνακοινωθέντος τῆς Τετάρτης 25ης Αὐγούστου 1993, εἶχε διαγραφῇ (μέ μολύβι ἢ μαρκαδόρον) ἡ ἐντός παρενθέσεως φράσις: (Κανόνες Α’ καί ΛΣΤ’ Ἀγίων Ἀποστόλων, ΙΖ’ Ἀντιοχείας κλπ.), ὅταν δέ τοῦτο ἐδημοσιεύθη εἰς τήν “ΕΚΚΛΗΣΙΑΝ” εἶχον παραλειφθῇ ὁ Α’ Κανὼν τῶν Ἀγίων Ἀποστόλων καί τό “κλπ.” προφανῶς διότι καί ὁ Α’ Ἀποστολικὸς Κανὼν εἶναι παντελῶς ἄσχετος καί τό “κλπ” δέν περιλαμβάνει οὔτε ἓνα Κανόνα, ὅστις νά ἐπιβάλλῃ τό ἐπιτίμιον τῆς ἀκοινωνησίας εἰς Ἐπισκόπους...

Τό γεγονός κατηγγέλθη πολλαχόθεν. Ὅμως, εἰς τὰς γενομένας καταγγελίας ἡ Ἱερά Σύνοδος οὐδέν ἀπήντησεν. Οὕτω πως δέ ἐξακολουθεῖ νά αἰωρῆται ἡ κατηγορία, ὅτι ἡ Ἱερά Σύνοδος προσεπάθησε (καί τελικῶς ἐπέτυχε) νά θέσῃ ἐκποδῶν τοὺς τρεῖς Ἀρχιερεῖς μέ τοιοῦτον εἶδους ἀνεπιτρέπτους μεθοδεύσεις καί εὐτελεῖ τεχνάσματα. Διότι ὑπάρχει ζωηρά ἡ ἐντύπωσις εἰς πλείστους ὅσους, ὅτι κατεβλήθη προσπάθεια ἐκ τῶν ὑστέρων ἐξευρέσεως Κανόνων, περιεχόντων ἀπλῶς τήν λέξιν “ἀκοινωνητος”, μέ ἀποτέλεσμα ἡ “ἐρμηνεία” των νά εἶναι κυριολεκτικῶς “τραβηγμένη ἀπό τὰ μαλλιά” κατὰ τό κοινῶς λεγόμενον!

Τέλος, πολλήν θλύψιν προὐκάλεσε καί προκαλεῖ καί ἡ “ἐπιστράτευσις” δύο Καθηγητῶν τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, οἱ ὅποιοι μέ ἄρθρα των εἰς τήν “ΕΚΚΛΗΣΙΑΝ” προσεπάθησαν-ἐντελῶς ἀνεπιτυχῶς, κατὰ τήν γνώμην μου νά ἀποδείξουν ὅτι αἱ Συνοδικαί Ἀποφάσεις τοῦ Αὐγούστου 1993 (ΔΙΣ) καί τοῦ Ὀκτωβρίου 1994 (ΙΣΙ) εἶχον ἐρείσματα εἰς ἀποφάσεις τοπικῶν καί Οἰκουμενικῶν

Συνόδων. Τό πρῶτον ἄρθρον ἐδημοσιεύθη εἰς τό φ. 15/15.10.94 τῆς “ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ”. Ἐχει τίτλον “Πρός γνῶσιν καί ἐπίγνωσιν” (Τό Ἐκκλησιαστικό “ἐπὶ τοῦ πιεστηρίου”), ἐκτείνεται εἰς τέσσαρες σχεδόν σελίδας (596-599) καί ὑπογράφεται ἀπό τόν Καθηγητήν κ. Παν. Μπούμην. Τό δεύτερον, τό εὐρίσκει κανεῖς εἰς τό φ. 17/15.11.94 τῆς “ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ”. Ἐχει τίτλον “ἡ ἐκκλησιαστική ἀκοινωνησία μεταξύ ἐπιτιμίου καί ποινῆς”, ἐκτείνεται εἰς ἕξ καί ἡμίσειαν σελίδας (684-690) καί ὑπογράφεται ἀπό τόν Καθηγητήν κ. Βλάσιον Φειδᾶν. Φρονῶ, ὅτι ἡ προσπάθεια τῶν κυρίων Καθηγητῶν ὑπῆρξεν ἀτυχής, διότι ἐπεχείρησαν νά ἀποδείξουν “σώνει καί καλά” τήν ὀρθότητα τῶν Συνοδικῶν Ἀποφάσεων (διά τούς «Τρεῖς»), αἱ ὁποῖαι μόνον συνοδικαί-συλλογικαί ἀποφάσεις δέν ἦσαν, ὅπως τυγχάνει γνωστόν “εἰς τούς παροικοῦντας τήν Ἱερουσαλήμ”. Διότι, κατὰ κανόνα, καί καθ’ ὅλην σχεδόν τήν διάρκειαν τῶν 24 ἐτῶν τῆς ἀρχιεπισκοπικῆς διακονίας τοῦ μακαριστοῦ Σεραφεῖμ, αἱ ἀποφάσεις ἐλαμβάνοντο “βία καί δυναστεία” πολλῇ, ὅπως εὐθαρσῶς καί κατ’ ἐπανάληψιν κατήγγειλαν, καί δὴ καί ἐγγράφως, ὁ ἀοίδιμος Μητροπολίτης Ἐλευθερουπόλεως Ἀμβρόσιος καί ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Φλωρίνης Πρεσπῶν καί Ἑορδαίας κ. Αὐγουστῖνος, διά νά περιορισθῶ μόνον εἰς αὐτούς. Καί ἀπό τῆς ἐπόψεως αὐτῆς πρέπει νά ὁμολογηθῇ, ὅτι καί οἱ Ἀρχιερεῖς καί ὁ Κλῆρος καί ὁ Λαός ἐδοκιμάσαμεν βαθεῖαν ἀνακούφισιν καί χαράν μέ τήν ἐξαγγελίαν τοῦ νέου Ἀρχιεπισκόπου, ὅτι ἐφεξῆς θά λειτουργῇ τό συνοδικόν σύστημα, ὥστε αἱ διάφοροι ἀποφάσεις νά λαμβάνωνται (πολλῆς συζητήσεως γενομένης) καί ὄντως “ἐν Ἀγίῳ Πνεύματι” (Βλ. Πράξ. ιε’ β κ. ε.), τόσον δέ ἡ ΔΙΣ, ὅσον καί ἡ ΙΣΙ νά λειτουργοῦν δημοκρατικῶς καί οὐχί ὡς “τοῦ πρώτου ἀνδρός ἀρχή” (πρβλ. ΘΟΥΚΙΔΙΔΟΥ II, 65), γεγονός πού πολύ ἐξημίωσε τήν Ἑλλαδικήν Ἐκκλησίαν.

-Δ-

Ἀλλά, διά νά ἔλθωμεν εἰς τήν οὐσίαν: Τί εἶναι αὐτό τό περίφημον “ἐπιτίμιον τῆς ἀκοινωνησίας”, τό ὅποιον ἐπεβλήθη εἰς τούς “Τρεῖς”; Ὑπάρχει ὄντως τοιούτου εἴδους ἐπιτίμιον διά τούς Ἐπισκόπους; Καί εἶναι δυνατόν νά ἐπιβληθῇ (ἐάν ὑπάρχη) χωρίς ἀκροαματικὴν διαδικασίαν; Πολλοί, κανονολόγοι καί κανονολογοῦντες, ἔσπευσαν αὐτόκλητοι νά ἀπαντήσουν θετικῶς εἰς τὰ ἐρωτήματα αὐτά, ἐγένετο δέ, προηγουμένως, μνεῖα τῶν σχετικῶν μέ τό ζήτημα τοῦτο ἄρθρων τῶν δύο Πανεπιστημιακῶν Καθηγητῶν, τὰ ὁποῖα ἐδημοσιεύθησαν εἰς τό Δελτίον “ΕΚΚΛΗΣΙΑ”. Ἐάν, ὅμως, ἔξῃ ὁ ἀοίδιμος Κοζάνης Διονύσιος θά ἐπανελάμβανε καί σήμερον ὅ,τι ἔλεγε πρὸς τόν Ἀρχιεπίσκοπον Σεραφεῖμ, ἐν ἔτει 1975: “Ὅ,τι θέλουν ἄς λέγουν οἱ κα-

νομολόγοι σας, ὅτι θέλουν ἄς γράφουν οἱ νεαροὶ ἀπολογηταί σας(...). Διότι τό καλόν δέν ἐπιτυχάνεται μέ κακόν τρόπον, καθὼς σᾶς συνεβούλευσαν καί σᾶς ἐνεθάρρυναν οἱ κανονολόγοι σας καί οἱ νομικοὶ σας σύμβουλοι”(ἔ. ἀ. σελ. 16-19).

Ἐμελέτησα καί ἅπαξ καί δῖς, μάλιστα δέ ἀπροκαταλήπτως τοὺς Κανόνas ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι-κατά τοὺς ἰσχυρισμούς ὠρισμένων-θεωροῦνται ὅτι ἐπιβάλλουν εἰς τοὺς Ἐπισκόπους τό “ἐπιτίμιον τῆς ἀκοινωνησίας”. Δέν θά καταπονήσω τό Σῶμα μέ τὰ κείμενα καί τήν ἐρμηνείαν τῶν ὑπ’ ὅψει Κανόνων, καθ’ ὅτι τυγχάνουν γνωστοί εἰς τὰ μέλη τῆς Ἱεραρχίας. Θά τονίσω, ὅμως, ὅτι, προσωπικῶς, δέν ἐπέισθην τό παράπαν διά τό ἀληθές τῶν ἰσχυρισμῶν αὐτῶν. Ἀντιθέτως, ἐπέισθην-καί τολμῶ νά τό εἶπω παρρησίᾳ-ὅτι ἀπό μίαν μερίδα τῆς Ἱεραρχίας ἔλειψεν ἡ ἐν Χριστῷ ἀγάπη, ἡ ὁποία “μακροθυμεῖ, χρηστεύεται”, “οὐ παροξύνεται, οὐ λογίζεται τό κακόν”, ἀλλά “πάντα στέγει, πάντα πιστεύει, πάντα ἐλπίζει, πάντα ὑπομένει” καί “οὐδέποτε ἐκπίπτει”(Α’ Κορινθ. ιγ’ 4-8). Καί διά νά εἶπω μαζί μέ τόν μακαριστόν Κοζάνης Διονύσιον, ἡ μερίς αὕτη τῆς Ἱεραρχίας ἐσκέπτετο καί ἔπραττε “μέ κριτήρια καθαρῶς κοσμικά καί πολιτικά”. Ἀξίζει δέ νά ἐπαναληφθῇ ἡ διαπίστωσις τοῦ ἱεροῦ ἐκείνου ἀνδρός, ὅτι “ἐχάθησαν καί λογισμός ἱερατικός καί γλῶσσα καί πρᾶξις ἱερατική(...)”. “Ἐμωράνθη τό ἄλᾳς” (ἔ. ἀ. σελ. 12).

(2) “Ὅμως, τό “ἐπιτίμιον τῆς ἀκοινωνησίας” τό ἐπιβληθέν εἰς τοὺς “Τρεῖς”, δέν ἦτο, βεβαίως, τό παιδαγωγικοῦ χαρακτῆρος ἐπιτίμιον τοῦ Πνευματικοῦ πρὸς τόν ἐξομολογούμενον. Ὑπῆρξε, σαφῶς, σαφέστατα, ποινή, ἡ ὁποία ἐπεβλήθη χωρὶς νά ἀπαγγελθῇ κατηγορία καί χωρὶς νά ὑπάρξῃ ἡ παραμικρά διαδικασία δίκης. Ἀλλά, ἕνας Ἱερεὺς, ἕνας ὑπάλληλος, ἕνας μαθητὴς ἂν θέλετε, εἶναι δυνατόν νά καταδικασθῇ ἂν δέν κληθῇ εἰς ἀπολογία καί δέν τηρηθοῦν αἱ νόμιμοι διαδικασίαι; Ὁχι. Πῶς, λοιπόν, τότε, νά δεχθῇ ἡ συνείδησις τῆς Ἐκκλησίας τὰς ἀλλεπαλλήλους καταδίκas τῶν τριῶν Μητροπολιτῶν (ἐν ἔτει 1993 καί 1994), χωρὶς νά τοὺς ἀπαγγελθῇ κατηγορία, χωρὶς νά ἀπολογηθοῦν καί χωρὶς νά γίνῃ κανονικὴ δίκη εἰς Πρωτοβάθμιον καί Δευτεροβάθμιον Συνοδικόν Δικαστήριον; Τό γεγονός, ὅτι καί σήμερον-μετά ὀλόκληρον, δηλαδή, πενταετίαν, ἀφ’ ὅτου ἐπεβλήθη τό “ἐπιτίμιον” ἐκεῖνο-ἀσχολούμεθα πάλιν μέ τό θέμα τοῦτο, ἀποδεικνύει ἀκριβῶς ὅτι τὰ ἐκκλησιαστικά προβλήματα δέν λύνονται οὔτε μέ τήν περιστasiaκὴν πλειονοψηφίαν, οὔτε-πολύ περισσότερο-μέ τήν συνδρομὴν τῆς Πολιτείας, πού θέλει τήν Ἐκκλησίαν εὐτελεῇ θεραπεί-νίδα της. Καί, βεβαίως, δέν λύνονται μέ τήν διαστροφήν, τήν παρερμη-

νείαν καί τήν κακοποιήσιν τῶν Ἱερῶν Κανόνων, ὅπως, ἀτυχῶς, ἐπεχειρήθη ὑπό τινων. Ἡ πικρά διαπίστωσις τοῦ ὄντως δεινοῦ κανονολόγου ἀοιδίμου ἀρχιμανδρίτου π. Ἐπιφανίου Θεοδωροπούλου ἔχει καί ἐν τῇ προκειμένῃ περιπτώσει τήν θέσιν της: “Ἐν ταῖς ἡμέραις ἡμῶν οἱ Κανόνες κατήντησαν “κανόνια”, ἅτινα στρέφει πᾶς τις ὅπου βούλεται, πάντως μόνον κατὰ τῶν ἀντιπάλων αὐτοῦ” (Βλ. Ἀρχιμ. Ἐπιφανίου Θεοδωροπούλου: “Ἡ ἐν Κύπρῳ “Μεῖζων Σύνοδος” καί τὰ ἔργα αὐτῆς”, Λευκωσία Κύπρου 1973, σελ. 7).

-Ε-

Καί πραγματικῶς, Μακαριώτατε, οἱ Κανόνες ἔγιναν “κανόνια” διὰ τήν ἐξόντωσιν τῶν τριῶν Μητροπολιτῶν. Διότι τό Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας (ΣτΕ), στηριζόμενον εἰς τό περιβόητον “ἐπιτίμιον τῆς ἀκοινωνησίας”, ἀνέτρεψε τὰς προγενεστέρας τριάκοντα (30) ἀποφάσεις του καί, αὐτοαναιρούμενον, ἀπεφάνθη ὅτι “διὰ τήν εἰρήνην τῆς Ἐκκλησίας καί τῆς Πολιτείας” ἔπρεπεν οἱ “Τρεῖς” νά θυσιασθοῦν. Ἐγράφη, τότε, εἰς τόν Τύπον τῆς ἐποχῆς (καί οὐδέποτε διεψεύσθη), ὅτι ὁ Πρόεδρος τοῦ ΣτΕ ἐπεσκέφθη σχετικῶς “τήν βίλλαν τῆς Ἐκάλης”, καί ὅτι “ἐκκλησιαστικοί παράγοντες πρόδωσαν τίς συνεννοήσεις” πού εἶχαν μέ τόν Πρόεδρον τοῦ ἀνωτάτου Ἀκυρωτικοῦ Δικαστηρίου “καί προανήγγειλαν τήν ἔκβαση, πού θά εἶχε ἡ ἀκυρωτική διαδικασία”. Ἐγράφη, τέλος, ὅτι καί μέλη τοῦ ΣτΕ “ἐκδήλωσαν τήν ἀγανάκτησίν τους καί διαμαρτυρήθηκαν γιά ἄσκηση βίας καί γιά ἐπιβολή προκατασκευασμένης ἐτυμηγορίας”.

Ἀρκετοί νουνεχεῖς καί σώφρονες Ἱεράρχαι διεμαρτυρήθησαν, τότε, διὰ τά πρωτοφανῆ ἐκεῖνα γεγονότα. Θά ἀρκεσθῶ εἰς δύο: (α) Ἡ πρώτη διαμαρτυρία εἶναι τοῦ Προκατόχου μου, ἀοιδίμου Μητροπολίτου ΣΕΒΑΣΤΙΑΝΟΥ, καί διαλαμβάνεται εἰς ἔγγραφόν του, τό ὁποῖον (μέ ἡμερομηνίαν 3 Ἰανουαρίου 1994) ἀπέστειλε πρὸς τόν Ἀρχιεπίσκοπον Σεραφεῖμ, ὡς Πρόεδρον τῆς Ἱερᾶς Συνόδου: “Διαφωνῶ ριζικῶς, ἔγραψεν ὁ ἀοίδιμος, μέ ὅλας τὰς μεθοδεύσεις πού δρομολογοῦνται ἐν κρυπτῷ διὰ τήν λύσιν τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ θέματος τῶν τριῶν Μητροπολιτῶν, ἐρήμην τῆς σεπτῆς Ἱεραρχίας, τῆς Βουλῆς, δηλαδή, τῆς Ἐκκλησίας. Καί ὄχι μόνον διαφωνῶ, ἀλλά καί διαμαρτύρομαι διὰ τήν αἰτουμένην βέβηλον ἐπέλασιν τῆς Πολιτείας εἰς τὰ τῆς Ἐκκλησίας, διὰ τρόπων καί μέσων, μάλιστα, παρανόμων, ἀδίκων, ἀντισυνταγματικῶν καί, ὅπωςδήποτε, ἀντικανονικῶν, καταργουμένου, οὕτω, τοῦ αὐτοδιοικητοῦ τῆς Ἐκκλησίας, παρά τὰ περί τοῦ ἀντιθέτου διατυμπαλιζόμενα. Λυποῦμαι, διότι ζητοῦμεν τήν ἐπέμβασιν τῆς Πολιτείας-ὡς εἰάν ἡ Πολιτεία νά μὴν ἔχη τὰ ἰδικά της “χάλια”-διὰ νά “λύσῃ” τὰ θέματα μας. Ἀλήθεια! Εἶναι, λοιπόν, τόσο ἀνίκανοι οἱ 75 σεπτοί-σοφοί

καί μέ πνεῦμα Θεοῦ, καθ' ἡμᾶς-Ιεράρχαι, ὥστε νά ἀδυνατοῦν νά ἐπιλύσουν ἕνα τέτοιον θέμα, καί καλοῦμεν, πρὸς τοῦτο, τοὺς πολιτικούς; Δέν αὐτοκαταργούμεθα ἔτσι;” κατέληγεν εἰς τὴν διαμαρτυρίαν τοῦ ὁ Προκάτοχος καί Γέροντάς μου αἰοίδιμος Μητροπολίτης Δρυϊνουπόλεως, Πωγωνιανῆς καί Κονίτσης κυρός ΣΕΒΑΣΤΙΑΝΟΣ.

(β) Ἡ δευτέρα διαμαρτυρία προέρχεται ἀπὸ τὴν γραφίδα τοῦ τότε Μητροπολίτου Δημητριάδος καί Ἀλμυροῦ, νῦν δέ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κυρίου Χριστοδούλου. Συγκεκριμένως, εἰς ἐπιστολὴν του, μέ ἡμερομηνίαν 8.4.1994, πρὸς τὸν τότε Ὑφυπουργὸν Τύπου κ. Εὐάγγελον Βενιζέλον, ἔγραφε καί αὐτὰ τὰ ἐξοχῶς σημαντικά, διαμαρτυρόμενος καί καταγγέλλων τὰ τεκταινόμενα: “1. Ἡ ἐπὶ κλησίς τῆς ἐπιβολῆς τοῦ ἐπιτιμίου τῆς ἀκοινωνησίας δέν συνιστᾷ, ὡς γνωρίζετε, νόμιμον βᾶσιν ἐκδόσεως τῶν διαταγμάτων. Μετὰ δέ τὴν γνωστὴν ἀπόφασιν τοῦ ΣτΕ ἡ ὅλη ὑπόθεσις προσλαμβάνει τὸν χαρακτῆρα νομοθετικοῦ πραξικοπήματος. 2. Δέν θά πρέπει ἀσφαλῶς νά ἀγνοῆτε, ὅτι ἡ κίνησίς σας αὐτὴ ἐντάσσεται εἰς ἐπιμελῶς ἐξυφανθέν σχέδιον ἀλώσεως τῶν πλασματικῶς θεωρουμένων ὡς ἐν χρεῖα διατελουσῶν Μητροπόλεων Ἀττικῆς καί Λαρίσης, προκειμένου νά καταλάβουν αὐτὰς ὕποπτα πρόσωπα, κινούμενα εἰς τὸ ἐκκλησιαστικὸν παρασκήνιον, καί ἐνδιαφερόμενα νά προωθήσουν τίς προσωπικὲς των φιλοδοξίες(...). Ἡ κίνησίς σας στερεῖται καί νομικοῦ καί ἠθικοῦ ἐρείσματος. Καί θά καταπέσει. Ἀλλὰ θά ἔχει πυροδοτήσει τὴν ἀνωμαλίαν καί τὸ χάος(...). Μὴ ἀμφιβάλλετε δέ ὅτι ἡ ἐπέμβασίς σας θά κριθῇ αὐστηρά ἀπὸ τὴν Ἱστορία καί θά σᾶς ἀποδείξει ὅχι μόνον ἀσυνεπεῖς πρὸς τὰς ἐπαγγελίας σας, ἀλλὰ καί ἀναξιόπιστους μέ ἐπικίνδυνες προεκτάσεις γιὰ τὸν Τόπο” (Βλ. Ἐφημ. “ΑΓΩΝΑΣ”, Ἰούνιος 1998, σελ. 2).

Ἀτυχῶς, ὅμως, καί παρὰ τὰς πολλὰς καί τεκμηριωμένας διαμαρτυρίας, τὴν 20ὴν Ἀπριλίου 1994 ὑπεγράφησαν τὰ διατάγματα τῆς νέας ἐκπτώσεως τῶν “Τριῶν”. Τὴν δέ 25ην Μαΐου 1994 συνεκλήθη ἡ Ἱεραρχία, ἡ ὁποία, ἀφοῦ ἀπέρριψε πραξικοπηματικῶς (ὁπως ἐγράφη εἰς τὸν Τύπον τῆς ἐποχῆς) τὸ αἴτημα ἀναβολῆς τῆς συνεδριάσεως, ποὺ ὑπέβαλον 17 Μητροπολῖται, ἐπλήρωσεν ἐν σπουδῇ τὰς μὴ κενὰς Μητροπόλεις Λαρίσης καί Ἀττικῆς, καθὼς καί τὰς κενὰς Νέας Ἰωνίας καί Φιλαδελφείας, Ζακύνθου καί Βεροίας καί Ναούσης.

Ἀλλ’ ἐτονίσθη προηγουμένως καί εὐκαιρον εἶναι νά ἐπαναληφθῇ, ὅτι τὰ ζητήματα τῆς Ἐκκλησίας δέν λύνονται οὔτε μέ συντακτικὰς πράξεις, οὔτε μέ νομοθετικὰ πραξικοπήματα, ἀλλ’ οὔτε καί μέ τὴν ἐμπάθειαν καί τοὺς “παλληκαρισμούς” ἐνίων ἐκκλησιαστικῶν παρα-

γόντων. Λύονται “έντός κλίματος κατανύξεως έν πνεύματι καταλλαγής καί αγάπης καί πρὸς ἀποκατάστασιν τῆς ἐνότητος καί τῆς εἰρήνης εἰς τὴν Ἐκκλησίαν”, ὅπως ἐτονίζετο εἰς τὸ ἀπὸ 14 Ἰουλίου 1998 Ἐγκύκλιον Σημείωμα τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, “έν σχέσει μέ τὴν ἀπόφασίν (Τῆς) διὰ τὴν ἄρσιν τοῦ ἐπιβληθέντος ἐπιτιμίου εἰς τοὺς Σεβασμιωτάτους Μητροπολίτας κ. Νικόδημον (Γκατζιρούλην) καί κ. Κωνσταντῖνον (Σακελλαρόπουλον)” (Βλ. παράγρ. Γ', σελ. 4-5).

-ΣΤ-

Μάλιστα! “Ἐν πνεύματι καταλλαγής καί αγάπης” δέον νά τακτοποιηθῇ τὸ ζήτημα τοῦτο. Θεωρῶ, ὅμως, χρέος μου ἔναντι τοῦ Θεοῦ καί τῆς ἀληθείας νά προσθέσω, ὅτι καί ἐν πνεύματι δικαιοσύνης καί θάρρους. Καί ἐξηγοῦμαι, προτείνων ἐν ταύτῳ καί τὴν-κατὰ τὴν γνώμην μου-ἐνδεδειγμένην λύσιν. Νά διευκρινήσω μόνον, ὅτι ἡ προταθησομένη λύσις ὑποστηρίζεται (καθ' ὅσον γνωρίζω καλῶς) ὑπὸ πλήθους κληρικῶν καί λαϊκῶν, οἱ ὁποῖοι ἀγωνιοῦν διὰ τὸν συνεχιζόμενον διχασμὸν εἰς τοὺς κόλπους τῆς Ἱεραρχίας. Λοιπόν:

(α) Γράφει τὸ εἰρημένον Ἐγκύκλιον Σημείωμα, “ὅτι παρέχεται κατ' οἰκονομίαν καί φιλαδέλφως ἡ δυνατότης εἰς τοὺς συγκεκριμένους Ἱεράρχας νά τελοῦν τὸ Μυστήριον τῆς Θ. Εὐχαριστίας καί μόνον. Ἡ ληφθεῖσα ἀπόφασις εἰς οὐδέν ἕτερον πέραν τούτου ἀποβλέπει καί δέν ἐπιστηρίζει οὐδ' ἐπ' ἐλάχιστον ἄλλας ἐπιδιώξεις”.

Τιμῶ, σέβομαι καί ἀγαπῶ καί τὸν Ἀρχιεπίσκοπον καί τὰ μέλη τῆς προλαβούσης Ἱερᾶς Συνόδου. Ἐξανίσταμαι, ὅμως, δι' αὐτὸ τὸ “κατ' οἰκονομίαν καί φιλαδέλφως”, πού γράφουν. Δηλαδή, δέχονται ὅτι οἱ δύο Ἱεράρχαι εἶναι ἔνοχοι κανονικῶν παραπτώματων, ὥστε νά ἀπαιτῆται ἡ οἰκονομία καί τὸ φιλάδελφον διὰ τὴν τακτοποίησίν των; Ἄν ναι, ἄς τὸ εἴπουν εὐθέως καί ἄνευ περιστροφῶν καί ἄς ἀναφέρουν καί τὰ συγκεκριμένα κανονικά παραπτώματα. Ἀρκετὰ ἐπροπηλακίσθησαν καί ἐσυκοφαντήθησαν ἄχρι τοῦδε οἱ ἐμπερίστατοι Ἀδελφοί. Τὸ νά ἔρχεται δέ τώρα ἡ Δ. Ἱ. Σύνοδος καί-κατὰ τὸ κοινῶς λεγόμενον- “νά τοὺς σφάζῃ μέ τὸ βαμβάκι”, εἶναι καί ἀφιλάδελφον καί ὅλως ἀνεπίτρεπτον. Διότι, καί ἂν πρὸς στιγμὴν δεχθῶμεν ὅτι ἔπταισεν ὁ Σεβ. Νικόδημος μέ τὸ νά ἐγκατασταθῇ εἰς τὸ Ἐπισκοπεῖον τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἀττικῆς, ὁ Σεβ. Κωνσταντῖνος εἰς τί ἔπταισεν; Ἐκτός ἐάν θεωρήσωμεν ὡς ὀρθὴν τὴν θέσιν τοῦ μακαρίτου Σεραφεῖμ, ὁ ὁποῖος, ἐρωτηθεὶς τότε σχετικῶς ἀπήντησεν ὅτι “καί αὐτὸς σάν τοὺς ἄλλους εἶναι”...

Νά ἀρθῇ, λοιπόν, τὸ “ἐπιτίμιον”. Καί νά ἀρθῇ ὅχι “κατ' οἰκονομίαν”, ἀλλὰ κατὰ λόγον αγάπης καί δικαιοσύνης ἐν Χριστῷ. Καί νά

ἔχωμεν τό θάρρος καί τήν ταπείνωσιν νά εἰπωμεν εἰς τόν Κλήρον καί τόν Λαόν, πού τώρα παρακολουθεῖ μέ ἀγωνίαν τήν Ἱεράν Σύναξιν μας, ὅτι ἐσφάλαμεν ἤ, μάλλον, ὅτι “ἡμάρτομεν, ἡνομήσαμεν, ἡδικήσαμεν” τοὺς ἀδελφούς μας καί ὅτι ἤδη χωροῦμεν θαρραλέως καί ἐν πνεύματι ἀγάπης καί ταπεινοφροσύνης εἰς τήν πολυπόθητον καταλλαγήν.

(β) “Ἡ ἄρσις (σημειοῦται εἰς τό Ἐγκύκλιον Σημείωμα) ἰσχύει ἀπό τοῦδε καί εἰς τό ἐξῆς (ex nunc) καί ὄχι ἀναδρομικῶς, ἀφ’ ἧς ἡμέρας ἐπεβλήθη τό ἐπιτίμιον καί ἴσχυσε. Διό καί δέν ἐξαφανίζεται, οὔτε ἐξαλείφεται διὰ τό χρονικόν διάστημα ἀπό τῆς ἐπιβολῆς μέχρι τῆς ἄρσεως αὐτοῦ”.

Ἠκούσθη (καί δέν ἔχω λόγους νά τό ἀμφισβητῶ) ὅτι ἐλήφθη οὕτω πως ἡ ἀπόφασις, διότι ἡ ἀναδρομική ἰσχὺς τῆς ἄρσεως θά ἦτο ἀπαρχή νέων προσφυγῶν εἰς τό ΣτΕ καί νέας ἐκκλησιαστικῆς ἀναταραχῆς. Νά μὴ διαφωνήσω διὰ τήν τυχόν προσφυγὴν εἰς τό ΣτΕ. Εἶμαι δέ βέβαιος, ὅτι καί οἱ ἐμπερίστατοι Ἀδελφοί δέν τήν ἐπιθυμοῦν.

Διὰ τοῦτο, ὅμως, ἐπιβάλλεται νά δώσῃ ἡ σεπτή Ἱεραρχία τήν ἐνδεδειγμένην λύσιν. Καί ἡ λύσις, ἡ ἐν Χριστῷ λύσις, εἶναι: Νά τοποθετηθοῦν ἀμελητὶ ὁ μὲν Σεβ. Νικόδημος εἰς τήν Ἱ. Μητρόπολιν Ἀττικῆς (εἰς τὰ σημερινὰ τῆς ὄρια), ὁ δέ Σεβ. Κωνσταντῖνος εἰς τήν Μητρόπολιν Δομοκοῦ καί Φαρσάλων. Διὰ τόν νῦν κατέχοντα τόν θρόνον τῆς Ἀττικῆς Σεβ. κ. Παντελεήμονα νά ληφθῇ πρόνοια νά τοποθετηθῇ εἰς ἐτέραν Μητρόπολιν ἐκ τῶν κενῶν ἢ κενωθησομένων. Μόνον ἡ λύσις αὕτη θά εὐφράνῃ τήν Ἐκκλησίαν, θά κατασιγάσῃ τὰς τεταραγμένας συνειδήσεις καί, πρό παντός, θά ἀποκαταστήσῃ τό κύρος τῆς σεπτῆς Ἱεραρχίας, ἐν οὗτῳ, μάλιστα, κρίσιμοις καιροῖς.

(γ) Ἀλλά τό πρᾶγμα ἔχει καί μίαν ἄλλην πλευράν, αὐτὴν τοῦ μακαριστοῦ Μητροπολίτου Θεολόγου. Δηλαδή, ὁ Θεολόγος, ὅστις κατὰ κοινὴν ὁμολογίαν εὐρίσκεται εἰς τοὺς κόλπους τοῦ Ἀβραάμ, θά διατελῇ ἐκεῖ ἐν... ἀκοινωνησίᾳ; Διότι “ἄρσις τοῦ ἐπιτιμίου τῆς ἀκοινωνησίας διὰ τόν Θεολόγον δέν ἐγένετο, καθ’ ὅσον τοῦλάχιστον γνωρίζει ὁ ὁμιλῶν. Μά καί ἂν ἀρθῇ τό ἐπιτίμιον... ex nunc, τί νά ὑποθέσωμεν διὰ τό διάστημα τῆς διετίας ἀφ’ ἧς ἐκοιμήθη; Ὅτι εἰς τήν ἄνω Ἱερουσαλὴμ δέν θά εἶχε κοινωνίαν μέ τόν Θεόν καί τόν οὐράνιον κόσμον; Βεβαίως, εἰς τήν Βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, διὰ τόν ἀοίδιμον Ἱεράρχην “οὐκ ἔστι πόνος, οὐ λύπη, οὐ στεναγμός”. Ἐν τούτοις, ὅμως, δέν θά μένῃ δεινῶς ἐκτεθειμένη ἡ Ἱεραρχία τῆς Ἑλλαδικῆς Ἐκκλησίας, ἐάν δέν ἀποκαταστήσῃ ἀναδρομικῶς τόν μακαριστόν Θεολόγον; Ἀσφαλῶς, ναί, ἀφοῦ ἤδη ἡ Ἀλεξανδρινή Ἐκκλησία ἔχει κινήσει τήν

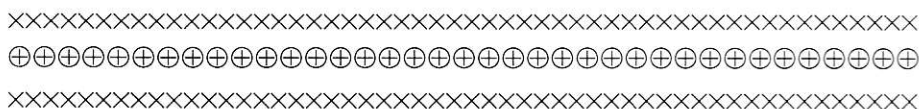
διαδικασίαν τῆς ἀποκαταστάσεως τοῦ ἐν ἀγίοις πατρός ἡμῶν Νεκταρίου Ἐπισκόπου Πενταπόλεως τοῦ θαυματουργοῦ, τόν ὅποιον τόσον πολύ εἶχεν ἀδικήσει...

Ἄλλως, ἅς τό γνωρίζωμεν: Οὐκ ἔσται παῦλα τῶν δεινῶν, ἐπί μεγίστη ζημία τοῦ ἔργου τῆς σωτηρίας τῶν ἀθανάτων ψυχῶν “ὑπὲρ ὧν Χριστός ἀπέθανε”, τό ὅποιον ὅλοι πρέπει νά ἐργαζώμεθα πρὸς δόξαν τοῦ Κυρίου καί τῆς Ἀγίας ἡμῶν Ἐκκλησίας.

Ὅμως, ὅχι! Μέ δεδομένην τήν ἀγάπην ὅλων τῶν Σεβ/των Ἱεραρχῶν πρὸς τήν Ἐκκλησίαν, τήν ὁποίαν ἅπαντες παιδιόθεν διακονοῦν, θά δοθῇ ἡ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ λύσις τῆς δικαιοσύνης, τῆς ἀγάπης, τῆς εἰρήνης καί τῆς καταλλαγῆς. Καί ἅς εἴμεθα βέβαιοι, ὅτι ὅταν τό μήνυμα τοῦτο ἐξέλθῃ ἀπό τήν παροῦσαν αἴθουσαν καί φθάσῃ εἰς τὰς ἀκοάς τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ πληρώματος, μυριοστόμος θά ἀναβῇ εἰς τόν θρόνον τοῦ Κυρίου ἡ εὐχαριστήριος ψδὴ τοῦ Ἱεροῦ Κλήρου καί τοῦ Εὐσεβοῦς Λαοῦ, “ὡς φωνή ὑδάτων πολλῶν καί ὡς φωνή βροντῶν ἰσχυρῶν, λεγόντων “ἀλληλούϊα” ὅτι ἐβασίλευσε Κύριος ὁ Θεός ὁ παντοκράτωρ”(Ἀποκ. ιθ' 6). “Τῷ καθημένῳ ἐπὶ τοῦ θρόνου καί τῷ ἁρνίῳ ἡ εὐλογία καί ἡ τιμή καί ἡ δόξα καί τό κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων”(Ἀποκ. ε' 13). ΑΜΗΝ.

Ὁ Δρυῖνουπόλεως, Πωγωνιανῆς καί Κονίτσης

ΑΝΔΡΕΑΣ

Τό χρονικό τῶν ζυμώσεων.

Ἡ σελίδα, δυστυχῶς, δέν ἄλλαξε στή διοίκησι καί στή διαχείρισι τῶν ἐκκλησιαστικῶν μας πραγμάτων. Ἡ διαδοχή τῆς φρουρᾶς στόν Ἀρχιεπισκοπικό θρόνο ἐμφάνισε στή μουντή ἐπικαιρότητα κάποιες ρουκέτες ἐκλεπτισμένου λαϊκισμού. Συνθήματα ἡχηρά. Καί ἀπανωτές προκλήσεις γιά ἀλλαγὴ ἥθους. Διακηρύξεις γιά τήν ἀνάγκη θεμελιώσεως τῆς ἐλευθερίας στή στέρεα βάσι τῆς δικαιοσύνης. Ὑποσχέσεις, γιά σεβάσμια πρόταξι τῶν Ἱερῶν Κανόνων στή λειτουργία τοῦ Συνοδικοῦ Σώματος. Διδαχές στούς ὑπηρέτες τῆς Θέμιδος καί στούς μαθητές τοῦ Ἱπποκράτη. Ἀτυχῶς, ὅμως, τίς λαϊκιστικές ρουκέτες δέν τίς συνώδεψε ἡ ἀναγεννημένη καί φωτισμένη πράξι. Ἡ παλιά, φθαρμένη καί διεφθαρμένη, μεθόδευσι τῆς αὐθαιρεσίας συνεχίστηκε στό Συνοδικό γήπεδο. Καί ἔδωσε ἀποφάσεις, πού αἰφνιδίασαν καί ἀπογοήτευσαν τό ἐκκλησιαστικό πλήρωμα.

Λυπᾶμαι, γιατί βρίσκομαι στήν ἀδήριτη ἀνάγκη νά δώσω τό χρονικό τῶν ζυμώσεων καί τῶν «προκάτ» ἀποφάσεων τῆς 7ης Ὀκτωβρίου, πού ἔχουν ἄμεση σχέσι μέ τή δική μου, εἰκοσιπεντάχρονη ἐμπειρία ἐνός ἄσπονδου διωγμοῦ καί μέ τήν ἰσόχρονη ἐμπειρία τοῦ ἀδελφοῦ Ἱεράρχη Μητροπολίτη Θεσσαλιώτιδος καί Φαναριοφαρσάλων κ. Κωνσταντίνου. Αἰσθάνομαι, ὅμως πῶς, μέσα στήν πνικτική ἀτμόσφαιρα τοῦ μονολόγου καί τῆς φανφαρονικῆς προβολῆς, ἔχω τό χρέος νά καταθέσω στήν ἀκοή καί στή συνείδησι τοῦ πληρώματος τῆς Ἐκκλησίας τόν «ἄλλο λόγο». Τήν ἄποφι, πού δέν τῆς ἀνοίγεται ἡ πύλη τῆς δημοσιότητας. Τή μαρτυρία, πού συμπνίγεται στή μυλόπετρα τῆς διαπλεκόμενης δημοσιογραφίας. Τήν ἀλήθεια, πού δέν προβάλλεται στό στερέωμα, ἐξοστραχισμένη ἀπό τήν ὑποπτή σκοπιμότητα.

Τά Μέσα Μαζικῆς Ἐνημερώσεως πληροφόρησαν τόν Ἑλληνικό λαό, ὅτι ἡ Σύνοδος τῆς Ἱεραρχίας, κατὰ τή Συνεδρίασι τῆς 7ης Ὀκτωβρίου, ἐπέβαλε καί σέ μένα καί στόν ἀδελφό καί συνεξόριστο Ἱεράρχη Κωνσταντῖνο

μιά καινούργια ποινή. Ίκανή νά τραβήξῃ σέ μῆκος χρόνου, ὅσο προχωρήσῃ ἡ ἐπίγεια ζωὴ μας. Ἔτσι, πού θά τῇ λέγαμε, στή λαϊκὴ γλῶσσα, ἰσόβια δεσμά. Καί ἀνακοίνωσαν σέ τόνο πανηγυρικό, πῶς ἡ ποινὴ αὐτὴ στηρίχτηκε στήν πλειοψηφία τῶν 46 ψήφων τοῦ Ἱεραρχικοῦ Σώματος. Δηλαδή, στή συντριπτικὴ πλειοψηφία. Καί μέ τίς δηλώσεις αὐτές ἐκλείσαν τό θέμα.

Ἡ ἄλλη ἄποψι, δέν ἐπιτράπηκε νά ἀκουστῇ στήν αἵθουσα τῶν Συνεδριάσεων τῆς Ἱεραρχίας. Οὔτε πέρασε στίς ἐφημερίδες, ἔστω καί σάν προβληματισμός κάποιας ἀσήμαντης μειοψηφίας. Ἐμεινε περιφρονημένη, συμπεισμένη καί φυλακισμένη. Γιά νά μὴ ἀλλοιωσῇ τὴ θριαμβικὴ ἀψίδα τῆς νίκης. Νά μὴ θίξῃ τό προφίλ τοῦ ἡγεμόνα ἢ τῶν ἡρώων τῆς πλειοψηφίας.

Συνοπτικά, ὁ ἀντίλογος, πού ἀναδύεται ἀπὸ τὸν λειμῶνα τῶν Ἱερῶν Κανόνων, ἀπὸ τὸν κώδικα τῆς ἐκκλησιαστικῆς μας Νομοθεσίας καί ἀπὸ τὴ μακραίωνη ἐμπειρία τῆς Ἐκκλησίας μας, δίνει τίς παρακάτω ἐπισημάνσεις.

1. Ἡ Ἱεραρχία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος εἶναι σῶμα Βουλευτικόν. Εἶναι μιὰ τοπικὴ Σύνοδος, μέ εὐρὺ ἀνοιγμα προοπτικῶν καί μέ εὐθύνῃ νά σαλπίσῃ μῆνυμα λυτρωτικὸ στό ἀνήσυχο ποίμνιο. Δέν ἀποτελεῖ Δικαστήριον, ἀρμόδιο νά δικάσῃ καί νά καταδικάσῃ Ἀρχιερεῖς τῆς Ἐκκλησίας. Γιά τίς περὶπτώσεις τῶν παραπτώματων, πού διαπράττονται ἀπὸ ἡγετικά στελέχη τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ σώματος, ἀρμόδια εἶναι τὰ νομοθετημένα ἐκκλησιαστικά Δικαστήρια. Στὴ δική μας χώρα, τὴ σύνθεσι καί τὸν τρόπο λειτουργίας τῶν ἐκκλησιαστικῶν Δικαστηρίων τὰ ρυθμίζει ὁ Νόμος 5383 τοῦ 1932. Ἡ Ἱεραρχία, στίς τακτικὰ Συνελεύσεις της, ἐπεξεργάζεται καί ἐπιλύει τὰ γενικά προβλήματα τῆς Ἐκκλησίας. Δίνει ὑπεύθυνες ἀπαντήσεις στοὺς προβληματισμούς τῆς πίστεως. Διαμορφώνει τὴν ποιμαντικὴ πολιτικὴ στὴ συγκεκριμένη ἱστορικὴ ἐπικαιρότητα. Ὁργανώνει μέ ἀκρίβεια τὸ διοικητικὸ μηχανισμό, ἔτσι, πού νά μὴ παραβιάζῃ τὴν Παράδοσι τῶν ἁγίων Πατέρων.

Ἡ αὐτόματη καί αὐθαίρετη ἐκτροπὴ καί μετατροπὴ τῆς Ἱεραρχίας τῆς 7ης Ὀκτωβρίου σέ Δικαστήριον-καί μάλιστα λαϊκοῦ τύπου-ἦταν παραβίασι τοῦ Νομοθετικοῦ πλαισίου διοικήσεως τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, πού στιγματίζει τοὺς πρωτεργάτες καί ἀλλοτριώνει τό σῶμα.

2. Σ' ὀλόκληρη τὴ μακρὰ ἱστορία τῆς Ἐκκλησίας μας, ὁσάκις μιὰ Σύνοδος ἀναγκάστηκε νά λειτουργήσῃ ὡς Δικαστήριον καί νά ἀσχοληθῇ μέ προσωπικά θέματα ἐπισκόπων, δέν παρέλειψε νά καλέσῃ ἐκείνους, πού θεωροῦσε ἔνοχους ἢ ἐκείνους, πού ἦταν οἱ στόχοι τῶν ἐγκλήσεων, γιὰ νά τοὺς ἀπαγγεῖλῃ τὴν κατηγορίαν καί νά ἀκούσῃ τὴν ἀπολογία τους. Ποτέ μιὰ ἁγιοπνευματικὴ Σύνοδος δὲ δίκασε καί δέν καταδίκασε χωρὶς νά καλέσῃ κατὰ τὴ διαδικασίαν τῆς δίκης τοὺς ὑπόδικους. Καί ἡ σοφία τῶν ἁγίων Πατέρων θε-

σμοθέτησε, στήν περίπτωση, πού ἀποδίδονται εὐθύνες σέ ἐπισκόπους, νά καλοῦνται καί μιά καί δυό καί τρεῖς καί τέσσερες φορές. Καί μόνο ἂν ἀρνηθοῦν καί τήν τέταρτη φορά νά προσέλθουν καί νά ἀπολογηθοῦν, νά προχωρῇ τό Δικαστήριο στήν ἐκδίκασι τῆς ὑποθέσεως ἐρήμην.

Ἡ Ἱεραρχία τῆς 7ης Ὀκτωβρίου τοῦ 1998, ὑπό τήν προεδρία τοῦ νέου Ἀρχιεπισκόπου Χριστοδούλου, τράβηξε μιά μαύρη γραμμή στίς προδιαγραφές τῶν Ἱερῶν Κανόνων καί τῶν Νόμων. Καί συνέχισε τήν πρωτοτυπία καί τήν αὐθαιρεσία ὅλων τῶν Συνοδικῶν διασκέψεων, πού λειτούργησαν κατὰ τή θολή εἰκοσιτετραετία τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Σεραφεῖμ. Ποδοπάτησε τήν Κανονική καί τή Νομική εὐταξία. Ἐκρυψε στό ἀρχεῖο τό Νόμο 5383/1932. Καί μεταβλήθηκε σέ λαϊκό Δικαστήριο. Κατά παράβασιν ὅλων τῶν δικονομικῶν Κανόνων τῆς Ἐκκλησίας, μᾶς δίκασε καί μᾶς καταδίκασε. Μέ μιά μονοκοντυλιά. Δίχως νά μᾶς καλέσῃ. Δίχως νά μᾶς ἀπαγγεῖλῃ κατηγορία. Καί δίχως νά ἀκούσῃ τή δική μας, φτωχή, ἀπολογία.

3. Ἡ πλειοψηφία τῶν 46 ψήφων, πού ρίχτηκαν στήν κάλπη γιά τήν καταδίκη μας, ὑπῆρξε πλαστή καί ἔνοχη. Σύμφωνα μέ τούς Ἱερούς Κανόνες καί σύμφωνα μέ τίς σχετικές διατάξεις τοῦ Νόμου 5383, ἔπρεπε νά ἐξαιρεθοῦν ἀπό τή διαδικασία καί ἀπό τήν ψηφοφορία ὅλοι ἐκεῖνοι, πού μᾶς εἶχαν δικάσει ἀναπολόγητους κατὰ τά περασμένα χρόνια καί ὅλοι ἐκεῖνοι, πού ὠφελήθηκαν ἀπό τή δική μας καταδίκη. Ἡ ὑποχρέωσι τῆς ἐξαίρεσως εἶναι ἀπόλυτη. Τηρεῖται στίς δικονομίες ὁλόκληρης τῆς οἰκουμένης. Καί θεσμοθετεῖται ἀπό τούς ἐκκλησιαστικούς Νόμους καί τούς Ἱερούς Κανόνες τῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας μας. Ὁ Νόμος 5383 ρητά προστάσσει: Ἐξαίρεται «ὁ Μητροπολίτης ἂν ἐν τῇ ὑπό κρίσιν ὑποθέσει ἐδίκασεν ὁ ἴδιος ὡς δικαστής κατωτέρου βαθμοῦ». Ὅμως, ἡ δικονομική αὐτή ὑποχρέωσι παραβιάστηκε καί παραβιάζεται ἀσύστολα ἀπό τή διοίκησι τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Στίς 7 Ὀκτωβρίου πραγματοποιήθηκε τό ἀνήκουστο. Στρογγυλοκλήθησαν στή συνεδρίασι καί ψήφισαν τήν καταδίκη μας 5 Μητροπολίτες, πού ἀπό τό 1974 ἴσαμε σήμερα ἔρριξαν περισσότερες ἀπό πέντε φορές καταδικαστική ψῆφο. Καί σημειώνω περισσότερες ἀπό πέντε φορές, γιατί, ἐκτός ἀπό τήν καταδικαστική ψῆφο τους, πού τήν ἔρριχναν κάθε φορά στήν ὁλομέλεια τῆς Ἱεραρχίας, ψήφιζαν ἐναντίον μας καί στίς συνεδριάσεις τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου. Οἱ Μητροπολίτες αὐτοί δέν εἶχαν τήν ἀρχιερατική ἀξιοπρέπεια καί εὐαισθησία νά ζητήσουν-ἔστω καί μιά φορά-τήν ἐξαίρεσί τους. Καί τώρα, θεώρησαν ἀναφαίρετο δικαίωμά τους νά βάψουν γιά μιά ἀκόμα φορά τόν κάλαμο στή χολή καί νά τόν φέρουν στά χεῖλῃ μας.

Ἐκτός ἀπό αὐτούς, στά ἔδρανα τῶν δικαστῶν κάθησαν καί ἐκεῖνοι, πού, ὡς μέλη τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου τοῦ 1993, μᾶς ἐπέβαλαν τήν ἀνι-

στόρητη καὶ ἀνύπαρκτη ποινὴ τῆς «ἀκοινωνησίας». Καὶ ὅχι μόνο κάθησαν, ἀλλὰ τόλμησαν νὰ λάβουν τὸ λόγο, γιὰ νὰ ἀνανεώσουν καὶ νὰ στηρίξουν τὴν παλιά ἐτυμηγορία τους. Ὁ Νόμος δέν τοὺς ἔδινε τὸ δικαίωμα. Ἀλλὰ τὸ κλίμα τῆς αὐθαιρεσίας τοὺς κάλυπτε.

Καὶ σὰ νὰ μὴ ἔφτανε αὐτὴ ἡ εἰσβολὴ καὶ ἡ παρεμβολὴ τῶν «ἐξαιρετέων», παρακάθησαν καὶ ψήφισαν, ἀπροβλημάτιστα καὶ ἀνενδοίαστα, καὶ ἐκεῖνοι, πού ὠφελήθηκαν ἀπὸ τὴ δική μας ἀπομάκρυνσι. Οἱ Μητροπολίτες, πού τάχυναν τὸ βηματισμό τους γιὰ νὰ καταλάβουν τίς ἐπισκοπικὲς μας ἑδρες. Οὔτε αὐτοὶ ζήτησαν νὰ ἐξαιρεθοῦν. Ἀλλ' οὔτε καὶ ὁ πρόεδρος τοῦ Σώματος, ἐκπληρώνοντας τὸ καθήκον του, τοὺς ὑπέδειξε, πῶς δέν μποροῦν νὰ ἀσκήσουν χρεὴ δικαστοῦ.

Ἡ παρουσία ὅλων αὐτῶν ἔκανε τὴ σύνθεσι τοῦ Σώματος, Κανονικά καὶ Νομικά, ἀκυρὴ. Παρωδία Δικαστηρίου. Καὶ παρωδία δίκης. Δημιούργησε πλαστὸ σῶμα. Καὶ πλαστὴ καὶ μεμπτὴ πλειοψηφία.

Ἄν φωνάξῃ κανεὶς τοὺς δικαστές, πού τυχόν ἀθώωσαν, δίχως νὰ δικάσουν, τοὺς κλέφτες καὶ ἂν προσθέσῃ στὴ σύνθεσι τοῦ Δικαστηρίου καὶ τοὺς ἴδιους τοὺς κλέφτες, τότε εἶναι βέβαιον, πῶς ἡ ἀπόφασι θὰ στείλῃ στὰ ἰσόβια δεσμά τὸ ἀνεύθυνον θῦμα τῆς θρασυτατὸς ληστείας.

4. Ἡ ἀπόφασι τῆς Ἱεραρχίας τῆς 7ης Ὀκτωβρίου, πού συνεδρίασε μέ τὴν ἀπαράδεκτη σύνθεσι καὶ πού τερμάτισε μέ κατόρθωμα τὴν ἐντυπωσιακὴν, πλαστὴν πλειοψηφίαν, εἶναι πέρα ὡς πέρα ἄκυρη καὶ γιὰ ἓνα ἄλλο λόγο. Σύμφωνα μέ τὸν Καταστατικὸ Χάρτη τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος (ἄρθρο 6 Παράγραφος 3), μιὰ τέτοια ποινὴ, γιὰ νὰ εἶναι ἔγκυρη καὶ ἐκτελεστή, πρέπει νὰ συγκεντρώσῃ τὴν πλειοψηφίαν τῶν δύο τρίτων, ὅχι τῶν παρόντων, ἀλλὰ τοῦ συνόλου τῶν «ἐν ἐνεργείᾳ» μελῶν τῆς Ἱεραρχίας. Αὐτὸ σημαίνει, πῶς ἡ ἀπόφασι τῆς καταδίκης μας, γιὰ νὰ εἶναι ὀριστικὴ καὶ ἐκτελεστή, ἔπρεπε νὰ συγκεντρώσῃ 52 ψήφους. Ἀπὸ τὴ στιγμὴ, πού πῆρε μόνο 46 ψήφους, δέν κάλυψε τὴν ἀπαραίτητην πλειοψηφίαν. Καὶ δέν ἐπιφέρει κανένα ἀποτέλεσμα. Ὁ Νόμος εἶναι ἀπόλυτος. Καὶ οἱ ἀριθμοὶ δέν μποροῦν νὰ ἀλλοιωθοῦν.

5. Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Χριστόδουλος, ὡς μέλος τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου τοῦ 1993, εἶχε καταψηφίσει τὸ ἀντικανονικὸ καὶ ἀνύπαρκτον ἐπιτίμιο τῆς «ἀκοινωνησίας», ὅταν γιὰ πρώτη φορὰ ἐπινοήθηκε καὶ ἐπιβλήθηκε. Ὅμως, τώρα, ὕστερα ἀπὸ 5 ὀλόκληρα χρόνια καὶ ἀπὸ τὴν καθέδρα τοῦ προέδρου τῆς Ἱεραρχίας, ἀνῆρεσε τὸν ἑαυτό του. Ἀποδέχθηκε ὡς πραγματικὸ καὶ ἰσχυρὸ τὸ νόθο «ἐπιτίμιο» καὶ ψήφισε ὑπὲρ τῆς ἐπ' ἄπειρον διατηρήσεώς του. Ἡ στροφὴ τοῦ ὑπῆρξε ἀνεπίτρεπτη. Τὸν ἐξέθεσε ὡς θεολόγο. Τὸν εὐτέλισε ὡς ἡγέτη. Προσπαθώντας νὰ δικαιολογήσῃ τὰ ἀδικαιολόγητα, νὰ

ἀμυνθῇ γιά τήν προδοσία τῶν ἀπόφρων του καί τῆς ψήφου του καί γιά τήν υἱοθέτησι τῆς διαλεκτικῆς, πού τήν εἶχε καταπολεμήσει μέ δύναμι καί ἐπιμονή, διατύπωσε ἕνα διάτρητο ἐπιχείρημα. Εἶπε, ὅτι ὑποτάχθηκε στή γνώμη τῆς Συνόδου. Σύμφωνα μέ τήν πληροφορία, πού κατέγραφε στόν Τύπο δημοσιογράφος ἐξαρτημένος κατά πάντα ἀπό τόν προκαθήμενο: «ὁ κ. Χριστόδουλος ἐπισήμανε ὅτι ὅταν εἶχε ἐπιβληθεῖ τό ἐπιτίμιο εἶχε διαφωνήσει, ἀλλά στή συνέχεια ὑπετάγη στήν ἀπόφασί τῆς πλειοψηφίας, πιστός στίς ἀρχές τοῦ συνοδικοῦ συστήματος». Ἡ δὴλωση αὐτή ἐλέγχεται ἀσύμβατη μέ τήν πραγματικότητα καί παραπλανητική. Γιά ἕνα ἀπλούστατο λόγο. Τό 1993 ὁ τότε Μητροπολίτης Δημητριάδος Χριστόδουλος δέν ἔσκυψε τό κεφάλι καί δέν ὑποτάχθηκε στή γνώμη τῆς Συνόδου. Συνέχισε τήν ἀντίδρασί του καί τόν ἄγωνα του. Στίς 8 Ἀπριλίου τοῦ 1994, ἕνα περίπου χρόνο μετά τήν ἐπιβολή τοῦ «ἐπιτιμίου» καί τήν καταψήφισί του ἀπό τόν ἴδιο, ὁ Μητροπολίτης Χριστόδουλος γράφει ἐπιστολή στόν τότε ὑφυπουργό Τύπου Εὐάγγελο Βενιζέλο. Καί στήν ἐπιστολή του αὐτή ἐπισημαίνει μέ σταθερότητα καί μέ ἀγανάκτησι: «ἡ ἐπίκλησις τῆς ἐπιβολῆς τοῦ ἐπιτιμίου τῆς ἀκοινωνησίας δέν συνιστᾷ, ὡς γνωρίζετε, νόμιμον βάσιν ἐκδόσεως τῶν διαταγμάτων». Ἡ κατηγορηματική ἐπισήμανσι ἀποδεικνύει, πῶς ὁ ἴδιος δέν ἔχει προσχωρήσει στή συνοδική πλειοψηφία. Καί συνιστᾷ στόν ὑπουργό νά μή προχωρήσῃ ἡ Κυβέρνησι στήν ὑλοποίησι τοῦ σχεδίου, πού ἐξυφάνθηκε γιά τήν ἄλωσι «τῶν πλασματικῶς θεωρηθησομένων ὡς ἐν χρεία διατελουσῶν Μητροπόλεων Ἀττικῆς καί Λαρίσης, προκειμένου νά καταλάβουν αὐτάς ὑποπτα πρόσωπα, κινούμενα εἰς τό ἐκκλησιαστικόν παρασκήνιον, καί ἐνδιαφερόμενα νά προωθήσουν τίς προσωπικές των φιλοδοξίες». Ἐν ὁ κ. Χριστόδουλος εἶχε ὑποταχθῇ τότε στήν «πλειοψηφία, πιστός στίς ἀρχές τοῦ συνοδικοῦ συστήματος» δέ θά ἔγραφε τήν ἔντονη αὐτή διαμαρτυρία στόν ὑπουργό καί δέ θά χαρακτηρίζε μέ τόσο βαρεῖες ἐκφράσεις τοὺς ἐπιβήτορες τῶν δυο «πλασματικῶς θεωρηθησομένων ὡς ἐν χρεία Μητροπόλεων Ἀττικῆς καί Λαρίσης». Τώρα, ὅμως, ἀπό τή θέσι τῆς ὑπέρτατης εὐθύνης, προσπαθεῖ νά καλυφθῇ πίσω ἀπό μιά διάτρητη ἀσπίδα νομοκανονικῆς πειθαρχίας. Καί ἀγωνίζεται νά δικαιολογήσῃ τήν ἀνεπίτρεπτη στροφή του, πού τόν ἔφερε ἀπό τό κλιμάκιο ὑποστηρίξεως τῶν Ἱερῶν Κανόνων στήν ὑποπτη κλίκα τῆς ἐκθεμελιώσεως τῆς Κανονικῆς δομῆς τῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας μας καί στό πλευρό τῶν ὑποπτων προσώπων, πού κινήθηκαν στό ἐκκλησιαστικό παρασκήνιο καί ἐνδιαφέρθηκαν νά προωθήσουν τίς προσωπικές τους φιλοδοξίες.

6. Ἰδιαίτερα περίεργο γεγονός εἶναι ὁ ὀρυμαγδός τῶν ἐπιθέσεων ἐναντίον τοῦ Μητροπολίτου, πού εἰσηγήθηκε τήν ἄρσι τῶν «ἐπιτιμίων» στή Σύνοδο τῆς Ἱεραρχίας καί ἡ τελική ἐκπαραθύρωσι τῆς εἰσηγήσεώς του. Τόν εἰση-

γητή τόν ὥρισε ὁ ἴδιος ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Χριστόδουλος. Ἐγὼ δηλώνω ἐπίσημα καί κατηγορηματικά, ὅτι τήν πληροφορία, γιά τήν ἀνάθεσι τῆς εὐθύνης τῆς εἰσηγήσεως στό Μητροπολίτη Δρυϊνουπόλεως, τή διάβασα στίς ἐφημερίδες. Καί δέν τόν ἐνώχλησα καθόλου. Μήτε ἤξερα τί ἐπρόκειτο νά εἰσηγηθῇ. Μήτε τόν παρεκάλεσα νά εὐνοήσῃ τή δική μου ἄποψι ἢ τό δικό μου αἶτημα. Καί πάλι ἀπό τίς ἐφημερίδες πληροφορήθηκα, ὅτι, μόλις διάβασε τήν εἰσηγησί του, ἔγινε σάλος στήν αἴθουσα τῶν συνεδριάσεων. Καί ὅτι, τελικά, ὁ Πρόεδρος κ. Χριστόδουλος, χωρίς νά τή θέσῃ σέ ψηφοφορία, τήν παραμέρισε. Σά νά μή ἔγινε καμμιά εἰσήγησι, κάλεσε τούς συνέδρους νά ψηφίσουν ἢ νά ἀπορρίψουν τήν ἀπόφασι τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου. Τήν ἀνατιολόγητη ἐπιβολή τοῦ «ἐπιτιμίου» γιά μιὰ πενταετία ἢ τή συνέχισι του ἐπ' ἄπειρο.

Ὅμως, ἂν πρόθεσί του ἦταν νά θέσῃ σέ ψηφοφορία τήν ἀπόφασι τῆς ΔΙΣ, ποιός ὁ λόγος νά ἀναθέσῃ σέ Μητροπολίτη τήν εὐθύνη μιᾶς εἰσηγήσεως; Καί ἂν προσδοκοῦσε ἀπό τόν εἰσηγητή νά προσαρμοστῇ στή δική του θέλησι καί νά ἐμφανίσῃ μιὰ «καθ' ὑπαγόρευσι» εἰσήγησι, ποῦ εἶναι ὁ σεβασμός στό ἀκριβό προνόμιο τῆς ἐλευθερίας τοῦ λόγου, πού σέ ἐπίσημη στιγμή ὑπερασπίστηκε; Καί ἀφοῦ θεώρησε σκόπιμο νά γίνη μιὰ παράλληλη εἰσήγησι, γιατί δέν τήρησε τή στοιχειώδη δεοντολογία, ἀφήνοντάς την στήν κρίσι τῶν συνέδρων καί θέτοντάς την σέ ψηφοφορία; Γιατί στέρησε τό δικαίωμα τῆς ἐλεύθερης ἐκφράσεως καί τό προνόμιο τῆς ψήφου ἀπό τά μέλη τῆς Ἱεραρχίας; Ὅλη αὐτή ἡ σκηνοθεσία δέν ἀποδεικνύει ἔνοχη σκοπιμότητα;

Μετά τήν πραξικοπηματική ἀπόρριψι τῆς εἰσηγήσεως, ὁ λόχος πῆρε τό μονοσήμαντο σύνθημα. Νά καταδικάσῃ γιά μιὰ ἀκόμα φορά, ἀναπολόγητους, τούς δυο συλλειτουργούς του. Καί τήν ψῆφο τῆς καταδίκης τήν ἔρριξε καί ὁ προκαθήμενος καί ἡ «ἐν Χρυσοπηγῇ» συνοδεία του.

Ἡ θλιβερή διαπίστωσι.

Αὐτά εἶναι τά γεγονότα. Σταράτα καί ἀδιαμφισβήτητα. Ὅχι τιμητικά γιά τό νέο Ἀρχιεπίσκοπο. Καί ὄχι συντελεστικά στήν ἐνότητα, στήν καλλιέργεια τοῦ ἥθους καί στήν εὐρυθμη λειτουργία τῶν ἐκκλησιαστικῶν θεσμῶν. Πιστεύω, ὅτι ὅποιος θελήσῃ νά τά ἐγγράψῃ στό ἐνεργητικό τοῦ σημερινοῦ Ἀρχιεπισκόπου θά κάνῃ λάθος. Καί ὅποιος ἀποτολμήσῃ νά τοῦ ἀναγνώρισῃ μεγαλεῖο ὁραματισμῶν καί ἀκραιφνές Ὁρθόδοξο φρόνημα, θά βρεθῇ ἔξω ἀπό τήν πραγματικότητα καί ἔξω ἀπό τήν τροχιά τῆς Πατερικῆς εὐσυνειδησίας.

Δυστυχῶς, εἴμαστε ὑποχρεωμένοι νά κάνουμε τή θλιβερή διαπίστωσι. Ἡ σελίδα στή βίβλο τῶν ἐκκλησιαστικῶν μας πραγμάτων δέν ἄλλαξε. Τά βεγγαλικά τῶν συνθημάτων δέ φώτισαν ἀναγεννητικά τόν ὀρίζοντα τῆς ἑλληνικῆς Ὁρθοδοξίας. Τό πυχτό σκοτάδι τῶν αὐθαιρεσιῶν καί τῶν παρα-

βιάσεων τῶν Ἱερῶν Κανόνων δέ διαλύθηκε. Ἐξακολουθεῖ νά δεσπόζη. Καί οἱ καρδιές, πού χειροκρότησαν τήν ἀλλαγή, δέ βιώνουν μέσα τους τόν ἀρχικό παλμό. Πέρασαν, ἀπρόσμενα, στήν καταχνιά τῆς μελαγχολίας καί τῆς ἀγωνίας.

Προσωπικά ἐκφράζω τή βαθειά μου θλίψι. Καί ἱκετεύω τόν Κύριο νά ἀπλώσῃ Ἐκεῖνος τό πανσθενουργό χέρι Του καί νά γυρίσῃ τή σελίδα. Μέ σωστική κίνησι νά ἐπανετροχιάσῃ τή διοίκησι τῆς ἐλληνικῆς Ἐκκλησίας στήν εὐθύτητα, στήν ἐντιμότητα καί στήν καθαρότητα τῆς Συνοδικῆς παραδόσεως.

Ο ΑΤΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΜΕΓΑΡΙΔΟΣ

ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ

Καταγγέλλω...

Για όλα αυτά τὰ ἔκτροπα, πού ἔγιναν κατά τό ἐξάμηνο, ἀπό τό Μάϊο ἴσαμε τόν Ὀκτώβριο καί εἰδικώτερα κατά τή Συνέλευσι τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, καταγγέλλω τόν Ἀρχιεπίσκοπο Χριστόδουλο:

1. Γιατί, προκειμένου νά ὑπηρετήσῃ τή σκοπιμότητα, δέ σεβάστηκε τήν Ἐκκλησιολογική καί Κανονική ἐτυμηγορία του, πού κατέθεσε στή Διαρκῇ Ἱερᾷ Σύνοδο κατά τή Συνεδρίασι τῆς 10ης Αὐγούστου τοῦ 1993, ὅταν μέ ἐντολή τοῦ τότε Ἀρχιεπισκόπου Σεραφεῖμ ἐπιβλήθηκε τό ἀντικανονικό καί ἀνυπόστατο «ἐπιτίμιο» τῆς ἀκοινωνησίας στούς τρεῖς Μητροπολίτες. Ἀνῆρεσε τήν ἐπίσημη γνωμάτευσί του καί τήν ψῆφο του. Καί ἐμφανίστηκε στήν Ἱεραρχία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καί στό λαό ἀντιφατικός καί ἀνακόλουθος.

2. Γιατί ἐνῶ ὁ ἴδιος εἶχε διακηρύξει πρὸς κάθε κατεύθυνσι καί πρὸς τοὺς παράγοντες τῆς πολιτικῆς ἐξουσίας, ὅτι ἡ τυχόν ἐκλογή Μητροπολιτῶν στίς «πλασματικῶς θεωρηθησόμενες ὡς ἐν χηρείᾳ διατελοῦσας Μητροπόλεις Ἀττικῆς καί Λαρίσης, προκειμένου νά καταλάβουν αὐτάς ὑποπτα πρόσωπα, κινούμενα εἰς τό ἐκκλησιαστικόν παρασκήνιον καί ἐνδιαφερόμενα νά προωθήσουν τίς προσωπικές τους φιλοδοξίες», ὑποστήριξε μέ πείσμα τήν ἐκλογή τοῦ ἐπισκόπου Παντελεήμονα στήν Ἱερὰ Μητρόπολι Ἀττικῆς.

3. Γιατί ἐπενέβηκε παραπλανητικά καί ἐκβιαστικά στίς συνειδήσεις ἄλλων Μητροπολιτῶν καί τοὺς ὥθησε στήν παραβίασι τῶν Ἱερῶν Κανόνων καί τῆς ἐπιταγῆς τῆς ἀρχιερατικῆς συνειδήσεώς των. Μιά μέρα πρὶν ἀπό τήν ἀντικανονική καί παράνομη ἐκλογή τοῦ κ. Μπεζενίτη, κάλεσε-δῆθεν ἀδελφικά καί δῆθεν τιμητικά-σεβάσμιους Μητροπολίτες στή Μητρόπολι Πειραιῶς καί μέ τό ἐπιχείρημα ὅτι θά μεθοδεύσουν ὅλοι μαζί, μετὰ

τήν ἐκλογή, τήν ἐπίλυσι τοῦ τραγικοῦ ἐκκλησιαστικοῦ προβλήματος, τοὺς ἔπεισε νά ψηφίσουν τόν κ. Μπεζενίτη, γιά νά μή ἐκλεγῇ ὁ Δωδώνης κ. Χρυσόστομος.

4. Γιατί στή συνεδρίασι τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς 10ης Ἰουλίου τοῦ 1998 ἔθεσε κατά μέρος, χωρίς νά ἔχῃ ἓνα τέτοιο δικαίωμα, τήν αἴτησί μου, μέ τήν ὁποία ζητοῦσα τήν ἀναψηλάφησι ὅλων τῶν ἀποφάσεων καί τῶν Πράξεων, πού ἔρχονται σέ προκλητική ἀντίθεσι μέ τοὺς Ἱεροὺς Κανόνες καί μέ τοὺς ἐκκλησιατικούς Νόμους.

5. Γιατί, «οἰκοθεν», ὅπως ὁ ἴδιος διεκήρυξε καί ἀκριβῶς γι' αὐτό μέ ἀκέραιη τήν προσωπική του ἐνοχή, εἰσηγήθηκε στή Διαρκῇ Ἱερᾷ Σύνοδο τήν ἄρσι τοῦ «ἐπιτιμίου» ἀπό δῶ καί πέρα (ex nunc) καί τή λήψι ἀποφάσεως, πού ἐμποδίζει τοὺς δυό Μητροπολίτες νά ἐπιδιώξουν τήν ἀποκατάστασί τους στό ἐκκλησιαστικό τους λειτούργημα. Μέ τήν εἰσήγησί του αὐτῇ μᾶς ἐπέβαλε δυό ποινές. Μιά ἀνύπαρκτη, τήν πενταετῇ ἰσχύ τοῦ «ἐπιτιμίου» καί μία ὑπαρκτή, τήν ποινή τῆς ἐκπτώσεως, χωρίς, ὅμως, νά μᾶς ἀπαγγείλῃ κατηγορία καί χωρίς νά μᾶς καλέσῃ νά ὑπερασπιστοῦμε τόν ἑαυτό μας. Μᾶς καταδίκασε ἀπόντες καί ἀναπολόγητους.

6. Γιατί ἐνῶ ὁ ἴδιος ἀνέθεσε στό Μητροπολίτη Δρυϊνουπόλεως καί Κονίτσης νάεἰσηγηθῇ στή Συνέλευσι τῆς Ἱεραρχίας τήν ἄρσι τοῦ ἐπιτιμίου, τελικά παραμέρισε καί τή δική του εἰσήγησι καί ὥθησε τό σῶμα στήν τραγελαφικά ἀπόφασι τῆς διατήρησεως τῶν ἀνυποστάτων καί ἀντικανονικῶν ἐπιτιμίων. Δέν ἔθεσε τήν εἰσήγησι σέ ψηφοφορία. Καί παρενέβη αὐθαίρετα, βάζοντας μπροστά στοὺς Μητροπολίτες ἓνα δίλημμα: ἢ νά ψηφίσουν τήν ἄρσι ἀπό δῶ καί πέρα τοῦ «ἐπιτιμίου» ἢ νά ψηφίσουν τή διατήρησί του, χωρίς κανένα χρονικό περιορισμό.

7. Γιατί ἡ πρότασί του αὐτῇ ἀποτελεῖ μεθόδευσι κακοῦ τύπου. Καί, ὅπως τό γνωρίζουν ὅλοι οἱ ἐκκλησιαστικοί παράγοντες, ἡ μεθόδευσι αὐτῇ ἀποβλέπει στήν ἐξυπηρέτησι τοῦ ἐπισκόπου κ. Παντελεήμονα Μπεζενίτη. Ἐνός ἐκκλησιαστικοῦ λειτουργοῦ, γιά τόν ὁποῖο καί μόνο οἱ ἀνομίες του, πού διαρρέουν στὶς ἐφημερίδες, θά ἔπρεπε νά τόν ἔχουν καταστήσει ὑπόδικο καί νά τόν ἔχουν ἀποκλείσει ἀπό τό σῶμα τῆς Ἱεραρχίας.

Ἡ ἐπιστολή μου πρὸς τὸν Ἀρχιεπίσκοπο Χριστόδουλο.

“Ὑστερα ἀπὸ αὐτές τίς δραματικές καί καταλυτικές ἐξελίξεις, μέ ὁδύνη πολλή ἔστειλα στὸν Μακαριώτατο Ἀρχιεπίσκοπο Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος τήν παρακάτω ἐπιστολή.

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ
ΑΤΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΜΕΓΑΡΙΔΟΣ
ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ

12 Ὀκτωβρίου 1998

Ἀγαπητέ Χριστόδουλε,

Θέλω ἀπλά καί ἀδελφικά νά ἐπικοινωνήσω μαζί σου. Ἀλλά αἰσθάνομαι ἀμηχανία. Γιατί δέν ξέρω σέ ποιο κανάλι νά ἐμπιστευτῶ τὰ αἰσθήματά μου καί τό στοχασμό μου. Νά σέ εὐχαριστήσω, γιατί μοῦ χάρισες ἓνα σταυρό, ὅχι βέβαια ἀδαμαντοποικίλτο, ἀλλά αἱμάτινο, σάν αὐτό, πού σήκωσε ὁ Κύριός μου, ὅταν ἀνηφόρισε πρὸς τό φρικτό Γολγοθᾶ; Νά σέ συγχαρῶ, γιατί κατάφερες νά ἐμφανίσης στό σῶμα τῶν συνεπισκόπων μας πρόσωπο σκληροῦ ἡγέτη, πού ἔχει τή θέλησι καί τή δύναμι νά στερεώνη τό σκῆπτρο τῆς ἐξουσίας του ἀκόμα καί ἐπάνω στά πτώματα τῶν ἀδελφῶν καί συλλειτουργῶν του; Ἡ νά ἐκφράσω τή βαθειά λύπη μου, γιά τό γεγονός ὅτι μπροστά στίς βαθμίδες τοῦ Παναγίου Θυσιαστηρίου συνάντησα ξεσκισμένο καί ἐξουθενωμένο τό Πηδάλιο τῆς Ἐκκλησίας μας καί ἄκουσα κραυγές ἀναρθρες (ἴσως καί ἀνανδρες), πού ζητοῦσαν τή δική μου καταδίκη καί πού ἡ ἔντασί τους μέ ἐμπόδισε νά ἀρθρώσω ἀκόμα καί μιὰ μοναδική λέξι ἀπολογίας;

Δέν ξέρω πόσο γόνιμο εἶναι νά προσπαθῶ νά γυρίσω τή σκέψι σου στά γεγονότα, πού ἐκτυλίχτηκαν κατά τήν ἀποφράδα

ἡμέρα τῆς 7ης Ὀκτωβρίου 1998. Εἶναι διαφορετικές οἱ διόπτρες μας. Ἐγώ ἔζησα τή δολοφονική ἐπίθεσι ἀπό χέρι ἀδελφοῦ. Σὺ ἐβίωσες τό θρίαμβο. Σοῦ ἀρκεῖ, ὅτι διατυμπανίστηκε ἀπό τὰ Μέσα τῆς Μαζικῆς Ἐνημερώσεως, ὅτι πέτυχες μιὰ ἰσχυρή πλειοψηφία. Καί ὅτι, μέ τήν πλειοψηφία αὐτή ἀπομονώθηκαν τὰ «κακοποιὰ στοιχεῖα» καί εἰρήνευσε ἡ Ἐκκλησία. Ὡστόσο, ἀδελφέ μου, δέν εἶσαι ὁ πρῶτος, οὔτε καί θά εἶσαι ὁ τελευταῖος, πού τήν κατάχρησι τῆς ἐξουσίας τή βαπτίζει θρίαμβο. Πού πανηγυρίζει, γιατί κατάφερε, μέ τόν ἀγῶνα του ἥ μέ τή διπλωματική μαεστρία του ἥ καί μέ τήν ἐξουσιαστική ἐπιβολή του, νά θριαμβεύσῃ, στέλνοντας κάποιον σπεκουλάτωρα καί ἀποκεφαλίζοντας τὰ θύματά του.

Δέν σοῦ τά γράφω αὐτά, γιά νά σοῦ προκαλέσω κρίσι συνειδήσεως. Ἄλλωστε, σὺ ἔχεις τήν εὐχέρεια νά ξεπερνᾷς τίς συνειδησιακές ἐξεγέρσεις μέσα στίς ἰαχές τῶν ἐπιφημιῶν καί μέσα στό πανδαιμόνιο τῶν χειροκροτημάτων.

Ὅμως, ἀδελφέ μου, ὅλοι αὐτοί, πού χάρηκαν τήν ἐκλογή σου καί εὐχήθηκαν ἀπό τὰ βάθη τῆς καρδιάς τους καί χειροκρότησαν δέν τό ἔκαναν, γιατί στό πρόσωπό σου εἶδαν τόν ἡγέτη, πού θά τολμοῦσε νά γυρίσῃ τή σελίδα; Οἱ πηγαῖοι χειροκροτητές σου δέν ἦταν ὁ λαός, ὁ κουρασμένος καί ταλαιπωρημένος ἀπό τό τυραννικό καθεστῶς τῆς εἰκοσιπενταετίας, πού ἀνίχνευε μέ ἀγωνία τόν ὀρίζοντα γιά νά χαρῇ τήν ἀνατολή τῆς ἄλλης μέρας; Τώρα, αὐτός ὁ λαός τοῦ Θεοῦ σηκώνει τὰ χέρια ψηλά καί πνίγεται. Ἡ σελίδα δέν ἄλλαξε. Τό σκοτάδι τοῦ μίσους δέ διαλύθηκε. Ἡ ἀγάπη δέ θρονιάστηκε στίς καρδιές τῶν ποιμένων. Οἱ πληγές δέν ἔκλεισαν. Ὅσο καί ἂν οἱ φίλοι σου δημοσιογράφοι ἢ οἱ «διαπλεκόμενοι» μακιγιάρουν τὰ πρόσωπα καί σκηνοθετοῦν τὰ γεγονότα, δέν πετυχαίνουν νά ἀποκρύψουν τό μεγάλο καί ἀποκρουστικό ἔλκος. Καί δέν καταφέρνουν νά πείσουν, ὅτι ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Χριστόδουλος ἐπανάφερε τήν Κανονική τάξι στήν ἐκκλησιαστική διοίκησι καί ἐπανεντροχίασε τό ὄχημα τῆς ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας στίς τροχιές, πού θεσμοθέτησαν οἱ ἁγῶνται Πατέρες μας.

Λυπᾶμαι εἰλικρινά, γιατί ἀπό δῶ καί πέρα δέ θά ἔχῃς τήν παρηρησία νά σαλπίζῃς, ὅτι στίς πρωτοβουλίες σου καί στίς ἀπο-

φάσεις σου ἔχεις ὁδηγὸ τούς Ἱερούς Κανόνες τῆς Ἐκκλησίας μας. Φαντάζομαι, πὼς μιὰ τέτοια διακήρυξι θά πνίγεται, πρὶν ἀκόμα φτάσῃ στὰ χεῖλι σου, ἀπὸ τό φόβο τῆς ἀντιπαραθέσεως τῶν φρικτῶν γεγονότων.

Ἐχω τὴ συνείδησι ἀναπαυμένη, ὅτι κατὰ τὴ μακροχρόνια ἐκκλησιαστικὴ διακονία μας, δέν ὑπηρέτησα ποτέ ἓνα σχέδιο ἐξοντώσεώς σου. Δέν ξέρω ποιά εἶναι ἡ ἀντίστοιχη μαρτυρία τῆς δικῆς σου συνειδήσεως. Αὐτὴ, ὅμως, τὴ στιγμή, δικαιοῦμαι νά ἐκφράσω τὴν ὁδύνη μου, γιὰ τό γεγονός, ὅτι ὄχι μιὰ, ἀλλὰ πολλές φορές κίνησες τὸν κάλαμό σου καὶ τοὺς σχεδιασμούς σου καὶ τὴν ψῆφο σου ἐναντίον μου. Καί, πάντοτε, χωρὶς νά σταθῇ, ὄχι μὲ τὴν ἀγάπη τοῦ ἀδελφοῦ, ἀλλὰ, ἔστω, μὲ τὴ δικαιοκρισία τοῦ δικαστοῦ, νά ἀκούσης τὴ φτωχὴ ἀπολογία μου. Δέ σοῦ ζητῶ νά μοῦ δώσης κάποια ἐξήγησι. Ἡ γέφυρα ἀπὸ τὴν ἐπισκοπικὴ ὑπευθυνότητα ἴσαμε τὴν ἐξουσιαστικὴ ἀλαζονεία εἶναι πολὺ μικρὴ. Καί μπορεῖ εὐκόλα νά τὴ διαβῇ κανεὶς. Ἡ μόνη κρίσι, πού τὴ διατυπώνω καὶ ὡς παράπονο, εἶναι ὅτι δέν ἔχεις τό δικαίωμα τὴ σφραγίδα τῆς προεδρείας στὰ Συνοδικὰ Σώματα τῆς Ἐκκλησίας νά τὴ μεταποιῇς σέ στιλέτο, γιὰ νά ἐξοντώσης συλλειτουργούς σου. Ἄν σύ ἢ ὁποιοσδήποτε ἄλλος ἐπίσκοπος ἔχετε νά μοῦ καταλογίσετε πρᾶξι ἀντιδεοντολογικὴ, ἂν πιστεύετε, ὅτι σέ ὁποιαδήποτε στιγμή τῆς ἀρχιερατείας μου παραβίασα τοὺς Ἱερούς Κανόνες, ἔχετε Δικαστήρια. Καί μπορεῖτε νά μὲ καλέσετε σέ ἀπολογία. Ὅλα τὰ ἄλλα εἶναι ἐκ τοῦ πονηροῦ.

Μέ αὐτά, πού σοῦ γράφω δέν ἐπιδιώκω οὔτε νά χαλάσω τό ἥματς σου, οὔτε νά κλονίσω τὴν εὐτυχία σου. Τό κρασί τῆς ἐξουσίας εἶναι τόσο δυνατό καὶ μεθυστικό, πού φέρνει ἄμεσα τὴ ζάλη τῆς λησμοσύνης. Μόνο, ἂν θέλῃς, σέ κάποιο διάλειμμα νηφαλιότητας, ρίξε καὶ ἓνα βλέμμα στὸν Ἑσταυρωμένο.

Ὁ ἀδελφός σου καὶ συλλειτουργός σου

Ο ΑΤΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΜΕΓΑΡΙΔΟΣ

ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ

Κάνει κι έτσι... κάνει κι άλλοιως.

Στριμώχτηκα. Οί άπανωτές έρωτήσεις των συνομιλητών μου μέ έφεραν σέ άδιέξοδο. Έγώ προσπάθησα νά ύπερασπιστώ, μέ πάθος και πειστικότητα, τούς άγίους Πατέρες, τούς δεσποτάδες μας, πού μαζεύτηκαν στή Σύνοδο της Έραρχίας, γιά νά μελετήσουν τά μεγάλα προβλήματα της Έκκλησίας. Καί ένοιωσα νά μέ σφίγγη ή μέγγενη. Οί έρωτήσεις των φίλων μου, καρφιά στό στόχο. Καί οί δικές μου άπαντήσεις, κατά προσέγγισι. Μέ τό «ναί» και μέ τό «όχι». Μέ τό «θαρρώ» και μέ τό «δέ μου φαίνεται».

Τό πρώτο έρώτημα μου τό ύπέβαλε παλιός φίλος, πού γιά χρόνια ήθευσε σέ έκκλησιαστικές όργανώσεις. Σ' αυτές, πού οί δεσποτάδες μας τίς αποκαλοϋν έξωεκκλησιαστικές και παραεκκλησιαστικές.

-Τί θά λέμε τώρα, μέ ρώτησε, μπροστά στό εύρύ άκροατήριο, σά νά ήθελε νά έλέγξη τίς γνώσεις μου και τήν πιστότητά μου στα προστάγματα της Έρως Συνόδου της Έραρχίας. "Όταν κάνουμε Άγιασμό, θά λέμε «νίκας τοίς βασιλεϋσι»... ή θά λέμε «νίκας τοίς εϋσεβέσι».

Σά νά είχα μάθει καλά τό μάθημα, σά νά ήμουνα βέβαιος γιά τήν έπίδοσί μου, πετάχτηκα αϋθόρμημα και άπάντησα: "Όταν είμαστε μέσα στό Ναό, θά λέμε «νίκας τοίς βασιλεϋσι» και όταν είμαστε έξω από τό Ναό, θά λέμε «νίκας τοίς εϋσεβέσι».

Έκεϊνος γέλασε τρανταχτά. Τόσο, πού παρέσυρε και τούς άλλους στό γέλιο.

Μου φάνηκε, πώς μέ κοροΐδευαν.

-Η γνώμη, πού σās λέω, δέν είναι δική μου, άπολογήθηκα. Είναι έπίσημη άπόφασι της Έρως Συνόδου της Έραρχίας. Όλόκληρης της Έραρχίας της Έκκλησίας της Έλλάδος.

-Χμ... έδω είναι τό πρόβλημα. Καί δέ μου λές; Ποιός είναι ό σωστός τύπος του τροπαρίου; Πώς πρέπει νά λέγεται;

Μμμ, μπερδεύτηκα. Ό φίλος μέ έσπρωχνε στον άνήφορο. Ένοιωσα σά νά βρισκόμουνα στήν πρώτη του Γυμνασίου και έπρεπε νά άπαντήσω στό βλοσυρό καθηγητή μου. Έτσι, όπως κοντοστάθηκα, ήρθε στή θύμησί μου ό φιλόλογος καθηγητής μου, πού ήταν κάπως άσχετος μέ τή Γραμματική και μέ τήν Όρθογραφία. Καί όταν έμείς, γιά νά κάνουμε χάζι, τον προκαλούσαμε, ζητώντας νά μās πη πώς κλίνεται κάποιο ρήμα ή πώς γράφεται κάποια

λέξι, ἐκεῖνος ἔπαιρνε ἓνα σοβαρό ὕφος καί μᾶς ἀπαντοῦσε: «κάνει κι ἔτσι... κάνει κι ἄλλοιῶς».

Ἄναπαυμένος μέ τήν ἀνάμνησί μου, ἀπάντησα καί ἐγώ στόν καινούργιο φίλο, πού ζητοῦσε τήν αὐθεντική γραφή τοῦ τροπαρίου. «κάνει κι ἔτσι... κάνει κι ἄλλοιῶς».

Ὅλοι κάγχασαν. Δέν μπόρεσα νά καταλάβω ἂν ὁ καγχασμός εἶχε στόχο ἐμένα ἢ τούς Πατέρες τῆς Ἱεραρχίας.

Δεύτερος φίλος, ἄσχετος μέ τά θέματα τῆς Ἐκκλησίας, ἀλλά προσεκτικός παρατηρητής τῆς ἐπικαιρότητας, μπῆκε στή συζήτησι καί ρώτησε:

-Ἐγώ δέν μπόρεσα νά καταλάβω καί τήν ἀπόφασι, πού πῆραν οἱ δεσποτάδες γιά τό πρόβλημα τῆς κηδείας τῶν ἀνθρώπων, πού ἔχουν κάνει πολιτικό γάμο. Ἡ παλιά τους ἀπόφασι ἦταν ἀρνητική. Δέν ἐπέτρεπε νά γίνη κηδεία στόν παντρεμένο μέ πολιτικό γάμο. Τώρα εἶπαν πώς οἱ Μητροπολίτες ἔχουν τήν εὐχέρεια νά ἀποφασίζουν εἴτε ἔτσι, εἴτε διαφορετικά. Τελικά ποιά εἶναι ἡ γραμμή, πού τήν ὑπαγορεύει ἡ παράδοσι τῆς Ἐκκλησίας καί ἡ δογματική της διδασκαλία;

Ὅλοι κυττάχτηκαν. Καί γύρισαν πρὸς τό μέρος μου, περιμένοντας μιά ἀπάντησι καί στό δεύτερο πρόβλημα. Καθώς μοῦ φάνηκε εὐκολο τό ἐρώτημα, βιάστηκα νά δώσω ἀπόκρισι.

-Ὅποιος δεσπότης θέλει, θά κηδεύῃ. Καί ὅποιος δέ θέλει, δέ θά κηδεύῃ.

-Δηλαδή ἐπαφίεται στήν καλή θέλῃσι ἢ στήν αὐθαιρεσία τοῦ δεσπότη;

-Ἐ, κάπως ἔτσι.

-Μά ἐγώ ρώτησα, ποιό εἶναι τό σωστό. Ποιά εἶναι ἡ διδαχή τῆς Ἐκκλησίας. Καί ποιά ἡ παράδοσί της.

Στριμωγμένος, βγῆκα ἀπό τήν ἴδια διέξοδο κινδύνου.

-Κάνει κι ἔτσι... κάνει κι ἄλλοιῶς.

Ὅταν σοβάρεψαν τά πράγματα, εἶπα τή γνώμη μου.

-Μοῦ φαίνεται πώς δυό πράγματα μπορεῖ νά συμβαίνουν. Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Χριστόδουλος ἤ θέλησε νά ἀφήσῃ τίς πόρτες ἀνοιχτές, γιά νά μπορῇ νά ξεφεύγῃ, ὅταν τόν στριμώχνουν οἱ πολιτικοί, ἢ στριμώχτηκε ἀπό τούς δεσποτάδες καί δέ θέλησε νά ἀντιμαχήσῃ μαζί τους, γιά νά μή κλονιστοῦν οἱ ἰσορροπίες.

Κάποιος τῆς παρέας βιάστηκε νά ἀπαντήσῃ:

-Κάνει κι ἔτσι... κάνει κι ἄλλοιῶς.

Ὁ νεωκόρος

ΨΙΘΥΡΟΙ

Ἄλλοῦ τὰ χειροκροτήματα.

Δέν κατώρθωσε νά μαζέψῃ χειροκροτήματα αὐτὴ τὴ φορά ὁ Ἀρχιεπίσκοπος κ. Χριστόδουλος, ἀπὸ τοὺς πιστοὺς, πού συγκεντρώθηκαν, γιὰ νά πανηγυρίσουν τὰ χίλια χρόνια τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ξενοφώντος τοῦ ἁγίου Ὁρους. Οἱ προσκυνητές, προσηλωμένοι στὴ λατρεία, δέν διέκοψαν τὴν ἀτμόσφαιρα, γιὰ νά ζητωκραυγάσουν καὶ νά χειροκροτήσουν τὸν πρῶτο ἐπίσκοπο τῆς ἐλληνικῆς Ἐκκλησίας.

Μιά καὶ μοναδική φορά χειροκρότησαν θερμά. Ἀλλὰ ἔξω ἀπὸ τὸ Ναό. Ὅταν ὁ Πατριάρχης κ. Βαρθολομαῖος φύτεψε ἕνα κυπαρίσσι καὶ ἔκανε τὸν ἁγιασμό τῶν ἐγκαινίων τοῦ νέου Μουσείου, μπροστὰ στὸν Πρόεδρο τῆς ἐλληνικῆς Δημοκρατίας, τὸν πρόεδρο τῆς Βουλῆς, πολλοὺς ὑπουργοὺς καὶ τὸν πρόεδρο τῆς ἀξιωματικῆς ἀντιπολιτεύσεως καὶ ἄλλους ἐκπροσώπους τῆς Πολιτείας, ἔψαλε, μὲ ὅλη τὴ μεγαλοπρέπεια τὸ γνωστὸ τροπάριο: «Σῶσον Κύριε τὸν λαόν Σου» μὲ τὴν παραδοσιακὴ κατάληξί του: «Νίκας τοῖς βασιλεῦσι κατὰ βαρβάρων δωρούμενος». Τὴ στιγμὴ ἐκείνη, τὸ πλῆθος ξέσπασε σὲ χειροκροτήματα, ἐνῶ ὁ Μακαριώτατος καὶ οἱ ἄλλοι ἐπίσημοι ἔμειναν σιωπηλοὶ καὶ χωρὶς καμμιά ἀντίδρασι.

Νά δέχτηκε, ἄραγε, ὁ Μακαριώτατος, ἀντὶ γιὰ χειροκροτήματα, χαστούκι;

Διευθέτησι ἢ κουκούλωμα;

Βαρύτατες οἱ κατηγορίες ἐναντίον τοῦ ἐπισκόπου κ. Παντελεήμονα Μπεζενίτη, πού πέρασαν σὲ Ἀθηναϊκὴ ἐφημερίδα. Οὔτε λίγο, οὔτε πολὺ, τοῦ καταλογίζουν σοβαρὴ κατὰχρησι ἐξουσίας καὶ βαθειὰ βουτιά σὲ ἐκκλησιαστικὰ ταμεῖα. Γιὰ μιὰ ἀπλή ἐπίσκεψι στὴ Μονὴ τοῦ ὁσίου Ἐφραίμ, ἔπαιρνε 500.00 (πεντακόσιες χιλιάδες) δραχμές. Καί, ὡς ἀκριβὴ χοροστατοῦσε σὲ Ἱεροτελεστία, ἔπαιρνε 1.500.000 (ἐνάμισι ἐκατομμύριο) δραχμές.

Καὶ ὁ Πρόεδρος τῆς Συνόδου Ἀρχιεπίσκοπος Χριστόδουλος τί ἔκανε; Πῶς ἀντιμετώπισε τὸν ἐπίορκο αὐτὸν ἐπίσκοπο; Διέταξε ἀνακρίσεις; Τὸν παρέπεμψε στὸ Συνοδικὸ δι' ἀρχιερεῖς Δικαστήριον;

Τίποτε ἀπὸ ὅλα αὐτά. Ἄν πιστέψουμε τὸ Μητροπολίτη Ξάνθης κ. Παντελεήμονα, πού εἶναι καὶ ἐκπρόσωπος Τύπου τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου, ὁ ἔνοχος Μητροπολίτης κ. Μπεζενίτης ἐπισκέφθηκε

τόν φίλο του Ἀρχιεπίσκοπο καί κουβέντιασαν. Καί, μετά τή συζήτησι, τό θέμα βαίνει πρὸς διευθέτησι(!!!).

Δηλαδή, τί σημαίνει διευθέτησι τοῦ θέματος; Ὁ ἀπλὸς ἄνθρωπος, μέ τόν κοινὸ νοῦ, δέν καταλαβαίνει τί σημαίνει διευθέτησι, στήν περίπτωσι, πού ἔχουν γίνει τόσο σοβαρές καταχρήσεις χρημάτων. Ἐκτός ἂν, διευθέτησι σημαίνει, πὼς ὁ Ἀρχιεπίσκοπος ἀνέλαβε νά κουκουλώσῃ τὸν ἔνοχο, νά καλύψῃ τίς πομπές καί... οὔτε γάτος οὔτε ζημιὰ...

Ἔτσι, γιὰ νὰ μὴ ξεχνᾶμε.

Δέ γράφουμε αὐτές τίς γραμμές, γιὰ νὰ θυμίσουμε στό Μακαριώτατο τό χρέος του. Γιατί, τό πανελλήνιο πιά γνωρίζει, πὼς μόνο χρέος του θεωρεῖ τό κουκούλωμα τῶν σκανδάλων. Καί ἐπόμενο εἶναι νὰ μὴ δίνη καμμιά σημασία στίς ὁποιεσδήποτε καταγγελίες.

Αὐτές τίς γραμμές τίς καταχωροῦμε, γιὰ νὰ θυμίσουμε στό λαὸ κάποια γεγονότα, πού δέν ἐπιτρέπεται νὰ περάσουν στή λήθη.

Ἰερεὺς, μέλος τοῦ διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ἱεροῦ Συνδέσμου Κληρικῶν Ἑλλάδος κατήγγειλε ἐπίσημα καί διὰ τοῦ Τύπου, ὅτι μέσα στήν Ἱεραρχία ὑπάρχουν 35 Μητροπολίτες, πού δέ σεβάστηκαν μήτε καί τὸν ἀνδρισμὸ τους.

Ἐχει περάσει πολὺς καιρὸς ἀπὸ τότε, πού ἔγινε ἡ φοβερὴ αὐτὴ καταγγελία. Καί ἀκόμα δέν κλήθηκε ὁ κληρικός νὰ καταθέσῃ ἐπίσημα τὰ στοιχεῖα του καί νὰ ἀρχίσῃ ἔρευνα. Ὁ προκαθήμενος ταξιδεύει, συννευχεῖται μέ τοὺς δακτυλοδεικτούμενους, ἀνταλλάσσει ἀσπασμούς, δέχεται τὰ δῶρα καί τὰ χειροκροτήματα καί ἀναχωρεῖ. Καί ἀπ' ἔξω ἅς φωνάζουν, ἅς κλείνουν ὕποπτα τό μάτι καί ἅς ρωτοῦν τί θὰ γίνῃ μέ τίς ἐπαγγελίες περὶ καθάρσεως.

Κραταεῖ ἐπίτηδες σέ ἐκκρεμότητα ὁ Μακαριώτατος τοὺς φουσκωμένους φακέλλους μέ τίς δυσώδεις ὑποθέσεις, γιὰ νὰ ἔχῃ στό χέρι τοὺς ἐνόχους καί νὰ τοὺς ὑποχρεώῃ νὰ ψηφίζουν ἀδιαμαρτύρητα τίς προτάσεις του; Ἡ μήπως τὸν κρατοῦν αὐτοὶ στό χέρι καί δέν τολμᾶει νὰ τό κουνήσει;

Κάτι σοβαρὸ πρέπει νὰ συμβαίνει.

Μήπω κανένας ψάλτης ἀπὸ τό Μοσχᾶτο μπορεῖ νὰ κανοναρχήσῃ τήν ἐξήγησι;

Ἐπληρώνοντας χρέος πρὸς τοὺς συλλειτουργοὺς μου, πρὸς τὸ ἀγαπημένο ποίμνιο τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἀττικῆς καὶ Μεγαρίδος, πού τὸ διακονῶ-μέ ὅση πιστότητα μοῦ ἔχει χαρίσει ὁ Ἐσταυρωμένος Κύριός μου-ἀκόμα καὶ ἀπὸ τὴν ἐξορία καὶ πρὸς ὁλόκληρο τὸ ἐκκλησιαστικὸ πλήρωμα, ἀναλαμβάνω, μέ τὴν περιοδική ἐκδοσι αὐτοῦ τοῦ φυλλαδίου νά τοὺς ἐνημερώνω γιὰ τίς ἐξελιξείς τῶν ἐκκλησιαστικῶν μας πραγμάτων.

Δέ θεωρῶ, ὅτι ἐκπροσωπῶ μιὰ ἀλάθητη ἀρχιερωσύνη. Πιστεύω, ὅμως, πῶς θεμελιακὸ χρέος τοῦ ἐπισκόπου εἶναι, νά μὴ ἐπισκοτίζει τὴν πραγματικότητα καὶ νά μὴ ἀλλοιώνει τὰ γεγονότα. Ἡ διαφάνεια καὶ ἡ ἐξομολογητικὴ παρουσίαση στοῦ λαοῦ ἀκόμα καὶ τῶν ἀδύνατων πλευρῶν τῆς ἐκκλησιαστικῆς διοικήσεως εἶναι ὑποχρέωσι, τὴν ὁποία δέ δικαίουμεθα νά παρακάμπουμε.

Λαχτάρα μου καὶ προσευχή μου νά μπορῶ νά δίνω στοὺς ἀνήσυχους λογισμοὺς καὶ στὴν ἐναγώνια προβληματικὴ τῶν μελῶν τῆς Ἐκκλησίας ἕνα χρονικὸ ἐλπίδας καὶ οἰκοδομῆς. Ἀλλά, δυστυχῶς, τὰ σύννεφα, πού καλύπτουν σήμερα τὸν ἐκκλησιαστικὸ ὀρίζοντα δέν ἀφήνουν περιθώρια γιὰ μιὰ τέτοια ἐλπίδα.

Ἴσως, αὖριο, νά ἀλλάξει τὸ ἱστορικὸ σκηνικόν. Ἴσως, οἱ ἀδελφοί μου συνεπίσκοποι, νά ζυμώσουν μέ τὸ πνεῦμα καὶ μέ τὸ παράδειγμα τῶν ἁγίων Πατέρων τίς προοπτικές τοὺς καὶ τὴν ἐμπειρία τοὺς καὶ νά δώσουν μήνυμα γνησιότητος καὶ πληρότητας στοῦ σώματός τῆς Ἐκκλησίας.

Παρακαλῶ τοὺς ἀγαπητοὺς ἀναγνώστες, πού ἐπιθυμοῦν νά παίρνουν ταχτικά τὸ «Δελτίο» νά τὸ γνωρίσουν μέ μιὰ ἐπιστολή τοὺς στὴν παρκάτω διεύθυνση.

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ: Σωματεῖο Ἅγιος Λαυρέντιος.
ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΗΣ: Μητρ. Ἀττικῆς & Μεγαρίδος Νικόδημος.
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ: Μητροπολίτη Ἀττικῆς καὶ Μεγαρίδος Νικόδημος, 19011 Αὐλῶνα Ἀττικῆς.